Військова медицина України відповідає кращим світовим стандартам

2 стор.

Крила України

На варті неба України!

Друкований орган Міністерства оборони України

www.krula.com.ua

№11 (674) 11 – 15 березня 2013 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Ракетники не схиблять

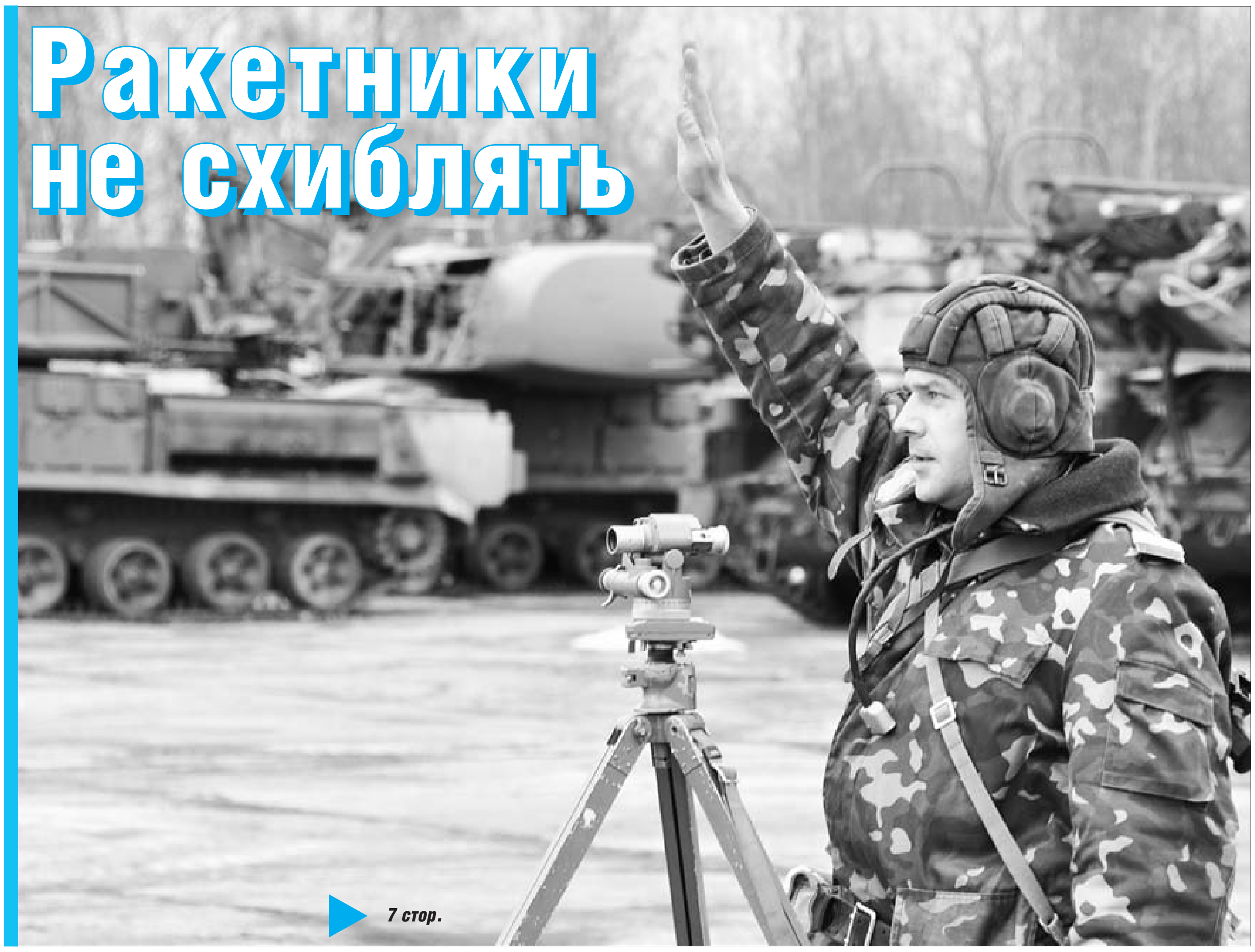

7 стор.

Протиповітряний щит Криму

8 стор.

Повітряним способом у тил противника...

4 стор.

У складних метеоумовах

Складні погодні умови – сніг та заметіль – не стали перепоною для проведення чергової льотної зміни вертолітниками окремої бригади армійської авіації 8-го армійського корпусу Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, що у Бродах на Львівщині.

За словами заступника командира бригади армійської авіації з льотної підготовки підполковника Геннадія Голубівського, польоти при обмеженій польотній видимості вимагають належної підготовки пілотів. Тож чергова льотна зміна стала неабияким випробуванням на класність для льотчиків, які виконували завдання льотної зміни. Серед основних завдань – обліт авіаційної техніки, відновлення втрачених навичок та підготовка льотного складу бригади з техніки пілотування, навігації та бойового застосування у простих метеорологічних умовах вдень та у складних метеоумовах вночі.

– До проведення льотних змін залучались основні типи вертольотів, які є на озброєнні бригади – Мі-8 та Мі-24, – повідомив командир окремої бригади армійської авіації військовий льотчик-снайпер полковник Ігор Яременко, який здійснював загальне керівництво польотами.

Закінчення на 2 стор.

У складних метеоумовах

Закінчення. Початок на 1 стор.

За словами полковника Ігоря Яременка, основний акцент у бригаді робиться на підготовку вертолітної ескадрильї, що входить до складу Об'єднаних сил швидкого реагування Збройних Сил України.

Загалом, за підсумками двох льотних змін вертолітники провели у небі більше 20 годин та виконали 57 вильотів, що є непоганим показником льотної підготовки у порівнянні з минулими роками.

mil.gov.ua

НАШІ У ЛІБЕРІЇ

Аеродром не здадуть!

У районі дислокації 56-го окремого вертолітного загону Місії ООН у Ліберії, де командиром військовий льотчик 1 класу полковник Петро Пліс, пройшли спільні практичні заняття з особовим складом українського контингенту, який залучається до несення вартової служби та призначається у підрозділ підсилення варти.

За легендою навчань, на базове містечко та місцевий аеродром було здійснено напад злочинними угрупованнями. Після приведення взводу охорони у вищий ступінь бойової готовності, миротворці екіпірувалися шоломами, бронежилетами, отримали зброю та розпочали діяти згідно з бойовим розрахунком.

– Головним завданням заходу було вдосконалити практичні вміння особового складу діяти злагоджено при відбитті нападів на військове містечко, при намаганні здійснити терористичні акти, – розповідає начальник штабу загону підполковник Андрій Козлов. – Головне – вживати рішучих дій в екстремальних ситуаціях. Миротворці взводу охорони в Україні проходили службу у різних військових частинах, тому, відпрацьовуючи весь алгоритм дій при різних ситуаціях, вони навчаються бути єдиним організмом.

Кожен військовослужбовець за визначеним маршрутом підсилював позиції містечка та місцевого аеродрому. Група миротворців на БРДМ-2 підсилила місця, у яких, ймовірно, планувався прорив умовного противника. Після злагоджених дій напад вдалося відбити.

Згодом керівники занять здійснили розбір дій кожного військовослужбовця, надали поради, над чим потрібно попрацювати, на що звернути особливу увагу.

– Такі практичні заняття підвищують бойову готовність та згуртовують колектив, – розповідає командир взводу охорони старший прапорщик Володимир Дутчак. – Варта – це особливий вид служби, дуже почесний і відповідальний. Тому до взводу охорони відбирають кращих.

Руслан Лінник.
Республіка Ліберія.

КРУГЛИЙ СТІЛ

Військова медицина України відповідає кращим світовим стандартам

– Наші військово-медичні клінічні центри визнані кращими лікувальними закладами у регіонах, що підтвердила комісія UEFA, яка запропонувала їх для лікування іноземних громадян під час проведення чемпіонату Європи з футболу "Євро-2012", – зазначив заступник Міністра оборони України Артуро Франциско Бабенко під час "круглого столу", що пройшов днями у Києві.

Він підкреслив, що на сьогодні медична служба Збройних Сил України має потужний технічний та науковий потенціал. Адже у військово-медичних закладах працює 36 докторів наук, 117 кандидатів наук, 80 заслужених лікарів України і заслужених працівників охорони здоров'я України.

– Ми маємо досить потужний потенціал, але нам бракує ресурсів та менеджерів і керівників для ефективного управління. Тому ми залучаємо інвесторів. Для того, щоб зацікавити інвестора, потрібно показати найкраще, що у нас є, і мотивувати цих людей вкладати у військову медицину. Тож не потрібно боятися інвесторів. Їх інвестиції у військову медицину є рушіями її розвитку, – зазначив Артуро Бабенко.

– Нам потрібно позбавити медичну службу від надлишкового, застарілого та непридатного до використання медичного майна, обладнання та техніки. Продаж майна буде здійснюватися на публічних, прозорих аукціонах і з контролем громадськості... Кошти, отримані від продажу, будуть спрямовані на будівництво житла для військовослужбовців Збройних Сил України та переобладнання госпіталів, – акцентував на цьому Артуро Франциско. – Тож ми сьогодні відкриті і публічні для співпраці із громадськістю, інвесторами та ЗМІ у спільній справі збереження і примноження потенціалу військової медицини України.

У свою чергу тимчасово виконуючий обов'язки директора Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України полковник Ігор Данильчук поінформував, що кількість військових медиків та медичних закладів, необхідних для надання медичної допомоги військовослужбовцям, працівникам та військовим пенсіонерам буде оптимізовано пропорційно до скорочення чисельності самих Збройних Сил до 2017 року зі збереженням законодавчо гарантованого рівня медичної допомоги.

– На даний час Збройні Сили України нараховують близько 180 тисяч осіб. А на кінець 2017 року, згідно з Державною програмою реформування та розвитку Збройних Сил, їх чисельність складатиме близько 115 тисяч. Лише у Військово-медичному департаменті зараз працює 11,5 тисяч осіб. Тож, якщо перерахувати, скільки їх потрібно на 115 тисяч, то орієнтовно це буде цифра близько 7,5 тисяч військових медиків за рахунок оптимізації чисельності обслуговуючого та управлінського персоналу, – підкреслив полковник Ігор Данильчук.

Він також повідомив, що оптимізація торкнеться і військових медичних закладів, персонал яких налічує до 150 осіб і де поряд знаходяться потужні лікувальні установи Міністерства оборони.

– Вже були звернення громадських організацій стосовно деяких військових госпіталів в Україні. Сьогодні населення турбує подальша доля військових лікарняних закладів, що у Луцьку та Івано-Франківську. Їх скорочено не буде! Це я вас запевняю! Також планується реформувати військові госпіталі у Старокостянтинові, Новограді-Волинському, Запоріжжі та смт.Черкаське, що на Дніпропетровщині.

Тимчасово виконуючий обов'язки директора військово-медичного департаменту Міноборони зазначив, що неподалік від цих медзакладів є великі військові шпиталі, тож це не повинно викликати напруги серед військовослужбовців та ветеранів ЗС України. На завершення "круглого столу" полковник Ігор Данильчук запевнив присутніх, що ситуація стосовно військово-медичного клінічного центру Центрального регіону, що у Вінниці, надумана. Цей заклад і надалі лікуватиме військовослужбовців, ветеранів та інвалідів. Відбудеться лише незначна оптимізація за рахунок управлінських структур та обслуговуючого персоналу, що не вплине на якість медичної допомоги.

– Я хочу звернутися до всіх голів обласних державних адміністрацій: у процесі оптимізації чисельності військових лікувальних закладів не буде порушена жодна конституційна норма щодо надання медичної допомоги пенсіонерам Збройних Сил України, ветеранам та інвалідам, – запевнив Ігор Данильчук.

mil.gov.ua

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ

З метою забезпечення вивчення та врахування громадської думки та дотримання вимог Закону України "Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій" Командування Повітряних Сил Збройних Сил України повідомляє про розміщення на сайті Друкованого органу Міністерства оборони України "Крила України" Проекту Указу Президента України "Про присвоєння 204 Севастопольській бригаді тактичної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України імені Олександра Покришкіна".

Проект розроблено згідно з ініціативою голови Громадської ради при Міністерстві оборони України Михайленка Ю.В. Генеральним штабом Збройних Сил України спільно з Командуванням Повітряних Сил Збройних Сил України. Питання присвоєння імені Покришкіна О.І. обговорено та підтримано 15 лютого 2013 року на загальних зборах особового складу Севастопольської бригаді тактичної авіації Повітряних Сил Збройних Сил.

Діяльність маршала авіації Покришкіна О.І. була тісно пов'язана з періодом визволення України від фашистських загарбників та насичена значною кількістю перемог у повітряних боях. У повоєнні роки Покришкін О.І. проходив військову службу на відповідальних посадах у військах протиповітряної оборони, а з 1959 року по 1968 рік обіймав посаду командуючого 8 окремої армії протиповітряної оборони, війська якої було розташовано на території Київського, Прикарпатського та Одеського військових округів. У цей період видатний воєначальник приділяв особливу увагу розвитку винищувальної авіації армії, зокрема 62 винищувального авіаційного полку, правонаступницею якого є Севастопольська бригада тактичної авіації.

Зауваження та пропозиції до проекту від фізичних та юридичних осіб просимо надсилати на адресу: м. Вінниця, вул. Червоноармійська 105, 21007 Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. Адреса електронної пошти прес-центру Командування Повітряних Сил Збройних Сил України: uaf1@ukr.net.

Відповідальний за проведення громадського обговорення підполковник Баюш Олександр Якович, телефон (0432) 596 940.

Зауваження та пропозиції до проекту від фізичних та юридичних осіб прийматимуться протягом місяця з дня повідомлення про громадське обговорення проекту.

СПІВРОБІТНИЦТВО

Делегація зі США відвідала українські Повітряні Сили

Делегація слухачів та професорсько-викладацького складу коледжу Військово-Повітряних Сил Збройних Сил Сполучених Штатів Америки відвідали з робочим візитом бригаду тактичної авіації повітряного командування "Центр" Повітряних Сил Збройних Сил України, що дислокується поблизу Києва.

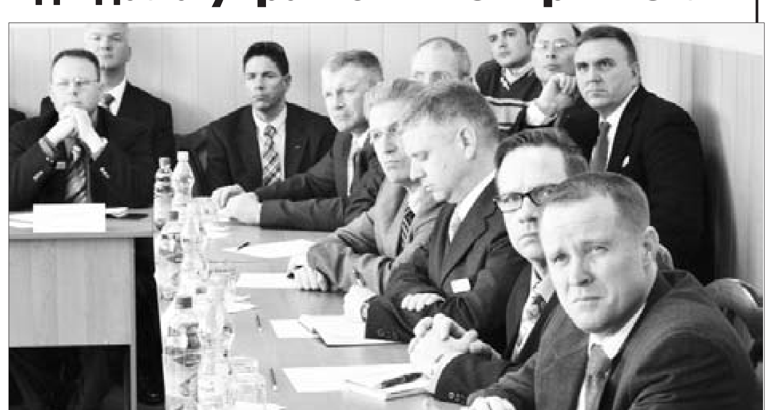

Американська делегація, яку очолив професор Марк Конверсіно, зустрілася з представниками Командування Повітряних Сил та офіцерами бригади. Під час зустрічі обговорювались можливості та шляхи поглиблення партнерських відносин між вищими військовими навчальними закладами та відбувся обмін думками щодо перспектив розвитку Збройних Сил обох країн.

Закінчення на 4 стор.

УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА

Президент України затвердив зміни у складі Комітету з реформування і розвитку Збройних Сил України та оборонно-промислового комплексу

Як повідомляє офіційне Інтернет-представництво Глави держави, згідно із Указом Президента України № 123/2013 "Про зміни у складі Комітету з реформування і розвитку Збройних Сил України та оборонно-промислового комплексу" до складу даного Комітету уведено: Болотських Михайла Васильовича – Голову Державної служби України з надзвичайних ситуацій; Громова Сергія Володимировича – генерального директора Державного концерну "Укроборонпром" (за згодою); Кожару Леоніда Олександровича – Міністра закордонних справ України; Короленка Михайла Костянтиновича – Міністра промислової політики України; Лебедєва Павла Валентиновича – Міністра оборони України; Прасолова Ігоря Миколайовича – Міністра економічного розвитку і торгівлі України; Якименка Олександра Григоровича – Голову Служби безпеки України.

Крім того, затверджено у складі Комітету Калініна Ігоря Олександровича – Радника Президента України, Кінаха Анатолія Кириловича – першого заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (за згодою) та Кузьмука Олександра Івановича – народного депутата України (за згодою).

Відповідно до Указу виведено зі складу Комітету з реформування і розвитку Збройних Сил України та оборонно-промислового комплексу В.Балогу, К.Грищенка, Д.Перегудова, Д.Саламатіна та С.Тігіпка.

РІШЕННЯ УРЯДУ

Кабмін України передав майно космічного агентства до МВС

Кабмін схвалив передачу нерухомого майна, що належить Державному космічному агентству в Мукачевому (Закарпатська область), в сферу управління МВС.

Відповідне розпорядження було прийняте на засіданні уряду 6 березня.

Прес-служба КМУ.

СПІВПРАЦЯ

На рівні військових представників

Днями у Брюсселі відбулося засідання Військового комітету НАТО з Україною на рівні військових представників. Під час засідання були розглянуті питання поточного стану і перспектив участі підрозділів Збройних Сил України в операціях під проводом Альянсу та Сил реагування НАТО, впровадження кращих військових стандартів у діяльність Збройних Сил України, а також тематики та змістовного наповнення травневого засідання ВК Україна-НАТО на рівні начальників генеральних штабів.

Зокрема, військові представники держав-членів Альянсу були поінформовані стосовно участі національних контингентів та персоналу в операціях з підтримання миру та безпеки під проводом НАТО в Косовому, Афганістані, акваторії Середземного моря, а також щодо направлення корабля Військово-Морських Сил Збройних Сил України до операції з протидії піратству у регіоні Африканського рогу "Океанський щит" у 2013 році. Також розглянули питання можливих внесків Збройних Сил України до складу ротацій Сил реагування НАТО протягом 2014-2015 років.

Перший заступник начальника Головного оперативного управління Генерального штабу Збройних Сил України генерал-майор Віктор Назаров ознайомив учасників засідання з поточною структурою системи військових стандартів Збройних Сил України, її майбутнім обрисом та роботою щодо послідовного впровадження положень кращих військових стандартів у всі сфери діяльності українського війська. Ключового значення у цьому напрямі діяльності Збройних Сил України набуває співпраця з Агенцією НАТО з питань стандартизації (NSA). У цьому контексті було підписано Дорожню карту, у якій визначено пріоритетні напрями співробітництва з NSA.

Під час засідання Військовий представник Місії України при НАТО генерал-майор Анатолій Петренко довів позиції керівництва Збройних Сил України щодо тематики та змістовного наповнення травневого засідання ВК Україна-НАТО на рівні начальників генеральних штабів.

В ході обговорення військові представники держав-членів НАТО підтримали прагнення української сторони до розвитку конструктивного та прагматичного співробітництва з НАТО, залучення взаємосумісних сил і засобів до операцій з підтримання миру під проводом Альянсу, а також впровадження кращих військових стандартів у процесі трансформації Збройних Сил України.

ВИПРОБУВАННЯ

Ан-70 склав іспит на міцність

На ДП "Антонов" закінчила роботу комісія Міністерства оборони України щодо прийому робіт за програмою Ан-70, передбачених договором між ДП "Антонов" та Міноборони України. Про це "Крилам України" повідомили у прес-службі держпідприємства.

За оцінкою проведення випробувань на міцність літака зазначено, що ДП "Антонов" виконав повний обсяг досліджень, розрахунків та випробувань, що передбачені діючими нормативними документами. У тому числі, виконані статистичні випробування механізації крила, поверхонь керування, встановлення двигуна, стійок та стулок шасі, обтічника РЛС та інших агрегатів конструкції. Випробування включали навантажування конструкції розрахунковими навантаженнями, а у деяких випадках – і більш високими навантаженнями аж до руйнування конструкції.

Головним об'єктом випробувань на міцність був повномасштабний екземпляр літака Ан-70. Це надало можливість перевірити міцність конструкції в цілому. Не тільки міцність окремих агрегатів, але й їх з'єднань, дослідити взаємний вплив при передачі навантажень. Результати випробувань показали, що конструкція літака відповідає потребам припустимості пошкоджень, легко оглядається, літак може експлуатуватися за технічним станом без капітальних ремонтів.

Були виконані статичні випробування літака головними нормованими випадками навантаження. Протягом випробувань проводилися дослідження напружено деформованого стану конструкції, оцінка переміщень елементів конструкції, відсутність остаточних деформацій після застосування навантаження. Проведені випробування підтвердили достатню міцність конструкції та вірність вибору розрахункових моделей міцності літака Ан-70. За результатами випробувань був отриманий висновок ЦАГІ про статичну міцність конструкції літака Ан-70. Випробування дозволили зняти міцнісні обмеження для завершення льотних Державних спільних випробувань.

Члени комісії Міністерства оборони також ознайомилися з ходом програми льотних випробувань. Після завершення глибокої модернізації літак Ан-70 виконав близько 30 випробних польотів загальною тривалістю близько 50 годин. Загалом дослідний екземпляр Ан-70 виконав близько 670 польотів загальною тривалістю понад 710 год.

Сергій Клименко.
"Крила України".

ТЕНДЕНЦІЇ

Ірак зацікавлений у продукції ОПК України

Товарообіг між Україною та Іраком постійно зростає і в 2012 році досяг $872,5 млн, що на 4% більше в порівнянні з 2011 роком. Про це заявив заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України Олександр Пінський у ході зустрічі з послом Іраку в Україні Шоршем Халідом Саїдом, передає "РБК-Україна".

За словами Олександра Пінського, в 2012 році експорт України в Ірак склав 872,3 млн дол. (збільшення на 4%), а імпорт – 0,2 млн дол. (збільшення на 85,3%). Позитивне сальдо склало 872 млн дол. У свою чергу, Шорш Халід Саїд відзначив, що, насамперед, Ірак цікавить продукція оборонно-промислового комплексу України та українські чорні метали.

КОНТРАКТИ

"АвтоКрАЗ" відвантажив міністерству оборони Єгипту чергову партію автомобілів

ПАТ "АвтоКрАЗ" відвантажило на адресу міністерства оборони Арабської Республіки Єгипет чергову партію з 36 автомобілів КрАЗ-63221. Про це повідомляє прес-служба підприємства.

Відвантаження автомобілів здійснено в рамках виконання контракту між ПАТ "АвтоКрАЗ" і Міністерством оборони АРЄ, укладеного у 2008 році та пролонгованого вже всьоме.

Повнопривідні автомобілі-шасі КрАЗ-63221 колісної формули 6х6 оснащені 8-циліндровим турбонаддувним дизельним двигуном ЯМЗ-238Д потужністю 330 к.с., коробкою передач 9JS150TA та однодисковим зчепленням MFZ 430.

Починаючи з 1961 року, Кременчуцький автомобільний завод поставив до Єгипту понад 3300 автомобілів марки "КрАЗ".

РОЗРОБКИ

В Україні розробили власну зенітно-ракетну установку

ДП "Державне Київське конструкторське бюро "Луч" розробило корабельну дистанційно керовану турельну пускову установку "Арбалет-К", яка використовує ракети переносних зенітних ракетних комплексів типу "Ігла". Про це повідомляє Defense express.

"Арбалет-К" оснащений комбінованою тепловізійною і телевізійною системою виявлення цілей і несе чотири ракети серії "Ігла". Установка призначена для поразки реактивних і турбогвинтових літаків та вертольотів на зустрічних і догонних курсах в умовах візуальної видимості цілі.

ОБГОВОРЕННЯ

Оприлюднено проект Закону України "Про державне регулювання у сфері супутникової навігації"

Державним космічним агентством України на виконання розпорядження Кабміну розроблено проект Закону "Про державне регулювання у сфері супутникової навігації".

Проектом пропонується вирішення існуючих на цей час в Україні проблем щодо розвитку вітчизняного виробництва і внутрішнього ринку прикладних супутникових навігаційних інформаційних систем і послуг, забезпечення навігаційної інформаційної незалежності і безпеки держави, здійснення ефективного міжнародного співробітництва з іноземними державами у сфері супутникової навігації.

Зауваження та пропозиції до проекту Закону України "Про державне регулювання у сфері супутникової навігації" просимо надсилати на адресу: 01010; м. Київ; вул. Московська, 8; Державне космічне агентство України; Управління спеціальних програм. Адреса електронної пошти: volokh@nkau.gov.ua. Зауваження та пропозиції до проекту Закону України від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються Державним космічним агентством України протягом місяця з дня оприлюднення.

ЗАХИСНИКИ ВІТЧИЗНИ

“Кадет” – сержант – курсант вузу

За підсумками навчання минулого семестру другокурсника Військового коледжу сержантського складу, що у Харківському університеті Повітряних сил імені Івана Кожедуба, старшого солдата Володимира Антіпіна було визнано кращим на курсі.

– Я завжди ставлю цього курсанта за приклад для наслідування іншим, – підкреслив начальник курсу коледжу майор Володимир Грицюк. – Фізично підтягнутий, відмінник навчання, активний у життєдіяльності підрозділу, він користується повагою та авторитетом. Також його успіхи у навчанні дають йому можливість завершити навчальний заклад з червоним дипломом, – охарактеризував свого вихованця офіцер.

Володимир вступив до Військового коледжу сержантського складу ХУПС, закінчивши Кримський Республіканський військовий ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою.

Офіцери помічають у курсанта наполегливість та старання у навчанні. Він проявляє цікавість до вищої математики та інших профілюючих предметів. Неодноразово брав участь у різного роду конференціях, де його роботи відзначалися насиченістю та повнотою розкриття теми. Завдяки цьому арсенал грамот та подяк у Володимира Антіпіна постійне зростає. Наразі він готується до конференції з культурології, де виступить з доповіддю про життя та творчість Леонардо Да Вінчі.

– Найголовнішим моїм заохоченням, на мою думку, стало присвоєння мені військового звання “старший солдат” та лист-подяка з фотокарткою біля Бойового прапора, який був надісланий батькам. Цей подарунок вони отримали до нещодавнього свята – Дня захисника Вітчизни, – розповів курсант.

– Попереду ще два з половиною роки навчання, після чого я планую здобути вищу освіту та офіцерське звання. Мрію вступити до ХУПСу за спеціальністю “Виховна та соціально-психологічна робота у підрозділах Повітряних Сил”, – поділився своїми планами Володимир.

Дмитро Чалий. м.Харків.
Фото автора.

СТАЖУВАННЯ

Ремонтна практика

Близько двадцяти курсантів випускного курсу інженерно-авіаційного факультету Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протягом двотижневої ремонтної практики ознайомились з виробничими процесами та особливостями ремонту літаків на Державному підприємстві “Одеський авіаційний завод”. Як розповів керівник групи, викладач кафедри бортового обладнання та аерокосмічної розвідки інженерно-авіаційного факультету майор Артур Статигін, для проходження практики курсантів розподілили за спеціальностями – “Літаки та двигуни”, “Авіаційне обладнання”, “Радіоелектронне обладнання” та закріплені за відповідними цехами заводу.

Під час практики майбутні офіцери вивчили сучасну виробничу базу підприємства, особливості обслуговування та ремонту літаків МіГ-21, МіГ-23, МіГ-27, Л -39, їх агрегатів та двигунів, вдосконалили власні навички під час роботи зі спеціалізованим обладнанням, а також отримали можливість попрацювати над ремонтом літаків у парі з найкращими фахівцями заводу, отримати від них безцінний досвід обслуговування бойових авіаційних машин.

Керівництво заводу на чолі з генеральним директором Державного підприємства “Одеський авіаційний завод” Віталієм Юхановим з увагою поставилось до курсантів, які прибули на практику, створивши їм всі умови для отримання нових знань та навичок. Адже тут розуміють, що через деякий час саме від цих майбутніх офіцерів залежатиме, як будуть експлуатуватись та обслуговуватись літаки у військових частинах, у якому стані вони надходитимуть на капітальний чи інші види ремонту.

У вільний від навчання час курсанти отримали змогу відвідати Меморіал героїчної оборони Одеси “411 берегова батарея”, ознайомитись з історичними та культурними визначними місцями міста. В свою чергу директор музею історії авіації Одеського авіаційного заводу Анатолій Шевченко організував для практикантів екскурсію експозиціями музею, розповівши про найважливіші події з понад столітнього літопису одеського та українського авіаційного будівництва.

Після завершення практики курсанти повернулись до Харківського університету Повітряних Сил, де за її результатами незабаром складуть залік та будуть відправлені до військових частин та установ для проходження переддипломного стажування.

Володимир Віват.
м.Одеса.
Фото автора.

БОЙОВА ПІДГОТОВКА

Повітряним способом у тил противника…

Більше сотні військовослужбовців окремого полку спеціального призначення Сухопутних військ з Хмельницького, десантувалися на військовому аеродромі в Гавришівці, де дислокується гвардійська бригада транспортної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України.

Десантування особового складу офіцерів і контрактників полку спеціального призначення проводилося в рамках чергових льотних змін екіпажів бригади на військово-транспортних літаках Ан-26, які проходили вдень і вночі.

Таким чином екіпажі транспортної авіації крім навичок пілотування, навігації та ряду інших польотних завдань мають змогу відпрацьовувати на практиці свою майстерність у десантуванні особового складу з різних висот. А спецпризначенці у свою чергу відпрацьовують у такий спосіб питання доставки розвідувальних і диверсійних груп в умовний тил противника, тренуються у пошуку і знешкодженні важливих об’єктів його військових баз, складів зі зброєю, боєприпасами і вибухівкою.

Командир роти спеціального призначення майор Роман Ярмольський розповідаючи про відмінності і специфіку десантування з літака і вертольота, зауважив, що спосіб доставки і вибору повітряного судна залежить від кількості задіяного у виконанні завдання особового складу, відстані їх перекидання і часу який для цього виділяється.

– Ан-26 може доставити одразу три-п’ять груп на більш далекі відстані і без дозаправки, – каже офіцер. – При цьому швидкість доставки особового складу і висота підходу у заданий для десантування район вища. Десантування з Мі-8 проходить на швидкості у 130 кілометрів на годину, а з літака вона сягає 250 км/год. І може відбуватись одночасно в один або два потоки, інтервал відокремлення десанту від повітряного судна з літака – 0,8 – 1 секунда, а з вертольота це – 3 секунди.

Командир гвардійської бригади транспортної авіації Повітряних Сил військовий льотчик першого класу гвардії полковник Олег Нечипорук у свою чергу підкреслив, що спільні дії особового складу обох військових частин мають неабияке значення для підвищення і вдосконалення навичок військовослужбовців у практичному застосуванні транспортної авіації і воїнів-розвідників.

Він також додав, що у вищому штабі наразі розглядається питання практичної участі у десантуванні з борту літаків і військовослужбовців окремої аеромобільної бригади високомобільних десантних військ, яка базується на Житомирщині.

– Сьогодні у Командуванні Повітряних Сил триває етап погодження ряду необхідних документів з цього приводу і йде уточнення командувачами обох видів спільного плану заходів бойової підготовки, – зауважив тимчасово виконуючий обов’язки заступника комбрига з виховної роботи майор Анатолій Охрименко.

В рамках чергової льотної зміни крім десантування спецпризначенців, екіпажі військово-транспортних літаків Ан-26 та вертольотів Мі-8МТ відновлювали навички пілотування і навігації у простих і складних метеоумовах вдень та вночі. Так, командир екіпажу капітан Артем Олійник під час цієї льотної зміни приступив до освоєння складних маневрів. Зокрема, під час одного з польотів він разом із командиром бригади, як льотчиком-інструктором, відпрацював захід на посадку вдень при обмеженому використанні радіотехнічних засобів аеродрому і без них, тобто суто візуально при нижньому краї у 300 метрів і видимості у 3 кілометри.

Загалом, під час денної і нічної льотних змін, льотчики і штурмани бригади виконували різні вправи відповідно до Курсу бойової підготовки авіації Повітряних Сил. Було здійснено близько 35 польотів, а загальний наліт екіпажів склав майже двадцять годин.

Андрій Панчук.
м.Вінниця.
Фото автора.

СПІВРОБІТНИЦТВО

Делегація зі США відвідала українські Повітряні Сили

Закінчення. Початок на 2 стор.

Командир бригади тактичної авіації ПвК “Центр” полковник Іван Петренко, розповів учасникам брифінгу про систему підготовки технічного персоналу та льотного складу бригади, ознайомив присутніх із роботою командно-диспетчерського пункту та з можливостями вітчизняного авіаційного тренажеру літака МіГ-29 (КТС-21У).

Під час візиту американські військові побували в будинку висотного спорядження, відвідали та оглянули класи підготовки льотчиків до польотів, клас висотного спорядження та пошуково-рятувального забезпечення польотів авіації. Після цього іноземцям продемонстрували авіаційну техніку та авіаційні засоби ураження.

На завершення зустрічі представники Авіаційного військового коледжу США та військовослужбовці бригади тактичної авіації обмінялись пам’ятними сувенірами та фотографіями на згадку.

Любов Киналь. м. Васильків.

У Вінниці вшанували пам’ять Великого Кобзаря

У Вінниці, у переддень 199-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря Тараса Григоровича Шевченка, відбулися урочисті заходи за участю керівництва облаті, міста Вінниці та Командування Повітряних Сил Збройних Сил України.

Вшановуючи Кобзаря офіцери та генерали на чолі з Командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенантом Юрієм Байдаком поклали вінки та квіти до погруддя Т. Шевченку встановленому на території штабу Командування. В рамках загальноміських заходів з нагоди відзначення Шевченківських днів, делегація Командування Повітряних Сил та військових частин Вінницького гарнізону взяла участь у мітингу-реквіємі, що проходив біля памятника Тарасу Шевченку.

Сергій Фурдик.

Цікаві факти про Тараса Шевченка

З нагоди 199 річниці від дня народження великого Кобзаря в окремому полку звязку Повітряного командування “Захід” пройшли Шевченківські читання. Завідувач бібліотеки Людмила Степанович підготувала цикл лекцій, пересувну виставку літератури та багато іншого цікавого матеріалу про життя та творчість діяльність Тараса Шевченко.

Про велич українського поета свідчить чимало цікавих фактів. Великому поетові і художнику в Україні і світі встановлено більше 1100 пам’ятників. Загалом це найбільша кількість монументів, встановлених одній особі, якщо не враховувати вождів тоталітарного режиму і невідомих солдатів.

Найвищий у світі пам’ятник Шевченку, висотою 7 метрів, стоїть у Ковелі, що на Волині. А ось найвище місце на Землі, де встановлений монумент поетові, на піку Шевченка у Кабардино– Балкарії – 4200 метрів над рівнем моря.

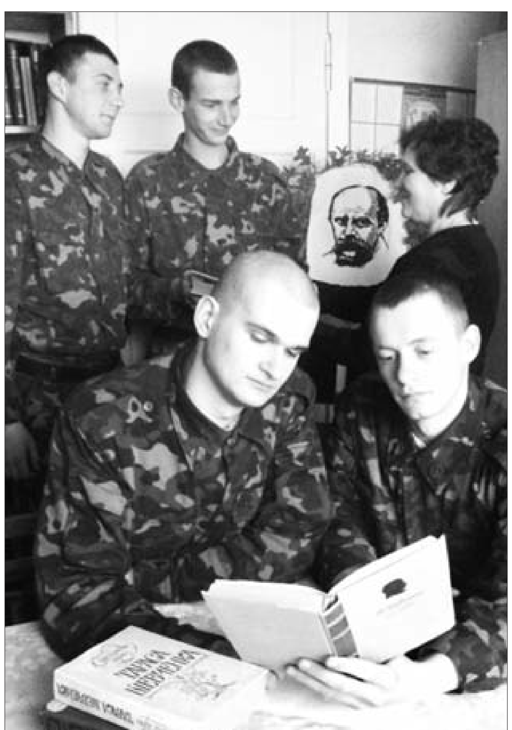

Перше скульптурне зображення поета і художника було виготовлене у Санкт-Петербурзі, рік після смерті, а перший пам’ятник на українській землі встановили у Харкові у 1897 році.

Найбільше пам’ятників Шевченкові в Галичині – більше півтисячі, де Шевченко ніколи не був. Селяни відкривали перший пам’ятник Кобзареві на Львівщині у 1911 році в селі Лисиничі, де він зберігся донині. У Росії – 9 пам’ятників Шевченкові, у Казахстані – 4.

“Я вкотре перечитую вірші Тараса Григоровича і не перестаю насолоджуватися та дивуватися його мудрості,” – ділиться своїми враженнями солдат Петро Щедрін із Запоріжжя. Він прийшов у бібліотеку разом з товаришами по службі земляками Юрієм Шевелевим, Михайлом Бондаренком з Луганська та багатьма іншими співслужбовцями.

–“Приємно відзначити, що інтерес до творчості класиків українського мистецтва у молоді таки є, – зазначає фахівець відділення вихивної роботи полку Юрій Давидов, – а Людмила Борисівна завжди з відкритим серцем зустріне своїх учнів-читачів, кожного вислухає, дасть пораду, підбере цікаву та потрібну книжку, як мама, пригостить чаєм сина, знайде потрібні слова для кожного, аби ніхто не відчував самотність і далеку відстань від батьківської хати, як колись рекрут-солдат Тарас Шевченко”.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.
Фото автора.

Севастопольській авіабригаді ініційовано присвоєння почесного найменування – імені Олександра Покришкіна

З нагоди сторіччя від дня народження тричі Героя Радянського Союзу, маршала авіації Олександра Івановича Покришкіна у Вінниці, в Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України, пройшла науково-практична конференція.

У заході, присвяченому ролі постаті легендарного повітряного аса і видатного воєначальника у звільненні України від німецько-фашистських загарбників, взяли участь офіцери управлінь та відділів штабу Командування виду Збройних Сил України, військовослужбовці частин Вінницького гарнізону.

Учасників конференції ознайомили з особливостями та тенденціями розвитку авіації напередодні Великої Вітчизняної війни та системою підготовки воєнних льотчиків у передвоєнні роки.

Про життєвий і військовий шлях легендарного радянського льотчика розповіли начальник Військово-історичного музею Повітряних Сил Володимир Дерновий та заслужений військовий штурман СРСР генерал-майор у відставці працівник Збройних Сил України Володимир Лунін.

– Розпочавши війну заступником командира ескадрильї, – розповідає генерал-майор у відставці Володимир Лунін, – Олександр Покришкін закінчив її на посаді командира дивізії. Брав участь у боях на Південному, Північно-Кавказькому, на 1-му, 2-му, 4-му Українських фронтах. Усього під час Великої Вітчизняної війни Олександр Покришкін збив 59 (офіційно) літаків супротивника особисто, зробив понад 600 бойових вильотів, взявши участь в 156 повітряних боях. Нагороджений 4 орденами Леніна, орденом Жовтневої Революції, 4 орденами Червоного Прапора, 2 орденами Суворова 2-го ступеня, 2 орденами Червоної Зірки, медалями, а також 4 іноземними орденами. Але головним досягненням Покришкіна стала розробка нових прийомів повітряного бою та тактики застосування авіації. Командуючи дивізією, він підготував і виховав 59 Героїв Радянського Союзу, в тому числі 6 – двічі, та 1108 орденоносців. Льотчики дивізії до кінця війни збили більше 1140 німецьких літаків.

У ході науково-практичної конференції її учасникам був продемонстрований історичний короткометражний фільм, створений у повоєнні роки. У стрічці Олександр Покришкін навчає льотній майстерності молодих льотчиків.

За словами заступника командувача з виховної та соціально-психологічної роботи – начальника управління з виховної та соціально-психологічної роботи Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковника Олега Грунтковського, мужність та героїзм Олександра Покришкіна, як і мільйонів радянських воїнів, слугує прикладом самовідданого служіння Батьківщині для нинішнього покоління захисників Вітчизни.

– Враховуючи вагомий внесок маршала авіації Олександра Покришкіна у Перемогу у Великій Вітчизняній війні, визволення України від фашистських загарбників, зміцнення протиповітряної оборони України в післявоєнний період, ветеранами та військовими авіаторами Повітряних Сил ініційовано присвоєння Севастопольській бригаді тактичної авіації почесного найменування – імені Олександра Покришкіна, – зазначив полковник Олег Грунтковський.

На завершення науково-практичної конференції її учасники поклали вінки та квіти до комплексу “Вшанування захисників Вітчизни”, що у Військово-історичному музею Повітряних Сил Збройних Сил України.

Сергій Фурдик.

З батьківською турботою

Військово-медичний клінічний центр та Котюжанівську спеціальну загальноосвітню школу-інтернат поєднують давні шефські стосунки. Військові медики у дітей – найочікуваніші гості.

Адже регулярно навідуючись до підопічних, даруючи подарунки на свята, військові медики наповнюють радістю юні серця, які з різних причин залишились без батьківської опіки. Діти ж для своїх шефів організовують різні концерти та виставки. Завдяки працівникам та військовослужбовцям медичного центру комп’ютерний клас інтернату обладнано вісьмома комп’ютерами, кабінет соціально-побутового орієнтування укомплектовано новими холодильником, електричною плитою, мікрохвильовою піччю, електрочайником та посудом. Для швейної майстерні подарували дві електричні швейні машинки, електропраски, а також чотири телевізори у класні кімнати та два музичні центри.

За традицією напередодні Міжнародного жіночого дня, шефи вкотре привітали вихованців школи-інтернату. Окрім теплих слів та гарного настрою, вони подарували своїм підшефним цінні подарунки: цифрову відеокамеру та спортивний інвентар. У свою чергу, вдячні діти влаштували для військових медиків святковий концерт художньої самодіяльності.

– Вихованці школи-інтернату більше за інших потребують уваги, тепла, доброти, справжньої батьківської опіки, – говорить заступник начальника ВМКЦ ЦР з виховної роботи підполковник Олег Гончарук. – Це добре розуміємо ми та благодійники, які допомагають нам надавати спонсорську допомогу інтернату. Коли ми приїжджаємо до навчального закладу, діти відчувають себе не такими самотніми та покинутими, розуміють, що в цьому світі вони комусь потрібні.

Владислав Дем’яненко.

У Старокостянтинові – річниця визволення

Командування Старокостянтинівського військового гарнізону, спільно з представниками місцевих органів самоврядування, громади міста і ветеранських організацій відзначили чергову річницю визволення міста і району від німецько-фашистських загарбників.

Звертаючись до учасників мітингу-реквієму, який відбувся біля міського меморіалу Слави, начальник гарнізону командир Старокостянтинівської бригади тактичної авіації полковник Микола Коваленко наголосив на тому, яку велику роль відіграла перемога Радянської армії над фашизмом у Великій Вітчизняній війні.

– 950 днів і ночей Старокостянтинів знаходився в окупації, – підкреслив полковник Микола Коваленко. – Наш рідний край звільняли від гітлерівців війська 1-го Українського фронту під командуванням маршала Жукова. Дванадцяти з’єднанням і частинам, які визволяли місто, згодом було присвоєно найменування “Старокостянтинівські”, – наголосив офіцер і закликав мешканців міста свято берегти пам’ять про звитягу радянських воїнів-визволителів. – Пройшли роки, пройдуть десятиліття, але старокостянтинівці завжди пам’ятатимуть день визволення свого міста і району від німецько-фашистських загарбників. Пам’ять про тих, хто поклав своє життя за свободу краю та в ім’я світлого майбутнього нащадків, житиме у людських серцях вічно.

mil.gov.ua

З держслужби – на військову

Влучити в ціль з пістолета Макарова, віртуально пролетіти над землею в кабіні Л-39 та побувати на практичних заняттях у Харківському університеті Повітряних Сил змогли жінки з числа працівників місцевих органів самоврядування та цивільних журналістів. “Військове стажування” відбулося в рамках військово-патріотичної акції “Один день в ролі курсанта-авіатора”. Всього понад 20 жінок тимчасово стали до строю майбутніх офіцерів.

Після отримання військового однострою та вивчення розпорядку дня, гості разом із першокурсниками інженерно-авіаційного факультету успішно відпрацювали стройові прийоми на плацу. Наступним військовим випробуванням для цивільних осіб стала вогнева підготовка у стрілецькому тирі. Там, начальник кафедри оперативного мистецтва та тактики полковник Сергій Гузченко надав первині навички стрільби по мішенях із табельної зброї офіцера – пістолета Макарова.

– Я вперше в житті була на військовій території. Тим більше, для мене стало справжнім відкриттям – стрільба бойовими набоями. Зауважу, пістолет виявився досить заважким для мене. На жаль, влучити з першого пострілу по мішені на відстані 25 метрів не вдалося, як я не намагалася. Відтепер, я точно знаю, яка це нелегка справа – Батьківщину захищати, – зізналася працівник департаменту освіти і науки Харківської міської ради Вікторія Концур.

Фізіологічною перевіркою на предмет служби у якості військового авіатора стало перебування новобранців у барокамері СБК-80. На цьому навчальному місці кожного з учасників акції умовно підняли на 1000 метрів. Тільки після цього обов’язкової для усіх пілотів процедури, державних службовців та журналістів допустили до польотів на тренажерах вертольоту Мі-8МТВ і літака типу Л-39. Як виявилося, жодному не вдалося виконати польотне завдання. Проте, враження від керування літальними апаратами, які на 95% відтворюють реальний політ, були тільки позитивні.

– Я з інструктором пролетіла над рідним містом Чугуїв. Мапа місцевості піді мною була такою реальною, що я, навіть, помітила будинок родичів. А коли літак різко завалився на праве крило, роблячи різкий поворот, то навіть запаморочилося. На третій хвилині польоту довелося таки катапультуватися, бо літак через мої, м’яко кажучи, не професійні дії – втратив керування. Напевно, доведеться вступати до університету, аби у подальшому не припускати подібних помилок, – пожартувала співробітник головного управління внутрішньої політики Харківської обласної державної адміністрації Ірина Гудзь.

В ході практичних занять, гості змогли поспілкуватися із жінками, які проходять службу на офіцерських та курсантських посадах, викладацьким складом ХУПС.

– Таких, я би сказала, екстремальних відчуттів у мене ще не було. Коли вертоліт піднявся високо над землею, а потім – швидко полетів вперед, то трохи розгубилася. Ситуацію врятував викладач з льотної підготовки підполковник Олександр Бутирєв. За його допомогою я й продовжила далі політ. Дякую усім організаторам за цю можливість дізнатися більше про наших славних підкорювачів небес, – поділилася враженням власний кореспондент телеканалу “СТБ” у Харкові Марія Малевська.

Підсумки заходу підбив заступник начальника університету полковник Ігор Нікіфоров.

– Сьогодні наші новобранці познайомилися із особливостями нелегкої, але почесної військової служби. Усі учасники акції заслужили право називатися почесними “кожедубівцями” і з цим усіх вітаємо. Бажаємо тимчасовим курсантам успіхів в роботі та сімейного щастя, – підсумував офіцер.

Наприкінці військово-патріотичної акції “Один день в ролі курсанта-авіатора”, гостям вручили цінні подарунки та запропонували сфотографуватися разом із військовослужбовцями на згадку.

Дмитро Горбунов,
м. Харків.
Фото Дмитра Чалого.

Жінки-військовослужбовці про службу в армії

У Криму до 8-березня пройшла прес-конференція жінок-військовослужбовців. Під час заходу виступили інструктор з парашутно-десантної підготовки Державного науково-випробувального центру ЗС України старший прапорщик Олена Фоміна, старша медсестра приймального відділення Феодосійського військового госпіталю прапорщик Олена Полієнко, психолог зенітного ракетного полку старший лейтенант Лілія Каменяр та інші військовослужбовці-жінкі.

Цікаво, що Олена Фоміна в цей день виконала свій 430-й стрибок з парашутом. Вона тренує особовий склад, завідує складом парашутів, а під час випробувань нових парашутних систем займається їх укладанням. Порадувало і те, що з підвищенням грошового забезпечення військовослужбовцям, які проходять службу в Криму дівчата відчувають себе соціально захищеними. Наприклад, старший лейтенант залежно від посади отримує близько 5,5 тис. грн.

Представників мас-медіа також цікавило, чи сумісно таке поєднання, як війна і жінка, як дівчатам вдається поєднувати військову службу і домашній побут, чому жінки ідуть в армію, наскільки складно бігати в бронежилеті і касці та ще й з автоматом. Учасники заходу переглянули фотографії та відеоролики з полігонів та міжнародних навчань, дізналися цікаві історії та привітали зі святом дівчат, які пов’язали своє життя з армією.

Руслан Семенюк.

Чоловіки можуть спати спокійно…

Доки небо над ними охоронятимуть жінки радіотехнічного батальйону

Скільки романтики і захоплень викликає у всіх нас синє березневе небо! Але, вдивляючись у його блакить, мало хто знає, що у великій мірі безпека та спокій цієї безодні лежить у ніжних жіночих руках. І це не чергова метафора чи прикраса – це сувора правда армійського життя. В радіотехнічному батальйоні, яким командує підполковник Орест Стасишин, служить понад два десятки жінок. Вони виконують різноманітні завдання. І слідкують за господарством, ведуть бухгалтерію, і налагоджують зв’язок, і заступають на бойові чергування з охорони мирного неба України.

– Жінка в армії – це не тільки прикраса військових буденностей, – розповідає комбат. – Наші дівчата сумлінні та відповідальні. Вони дуже уважні і вміють бути тривалий час зосередженими на виконанні завдань, від яких чоловік просто втомиться за десять-двадцять хвилин. Я дякую їм за сумлінну службу і хочу запевнити всіх, що спокій нашого неба гарантований, адже на його сторожі стоять такі висококласні спеціалісти.

Тарас Грень.

Жіноча майстерність

У військовій частині, де командиром полковник Олександр Коротков, низку заходів, присвячену Міжнародному жіночому дню, вирішили урізноманітнити проведенням огляду-конкурсу народної творчості “Жіночих рук творіння”. В його рамках жінки-військовослужбовці Вінницького гарнізону мали змогу представити власні мистецькі доробки.

Увагу численних відвідувачів заходу привертали роботи Світлани Кадури. Вишиті хрестиком картини та рушники вражали не лише якістю виконання, а й підбором кольорів. Здалеку здавалося, що картини намальовані. Та лише підійшовши на відстань протягнутої руки, помічаєш, що це вишивка, а не малюнок. Власне Світлана Кадура й перемогла у номінації “Вишивка”. А ось в схожій номінації “Вишивка бісером” першість здобули роботи Олени Слободянюк.

Надзвичайно цікавими були роботи Світлани Горбачової – переможниці номінації “Декоративні вироби”. Серед усіх представлених її робіт окремої уваги заслуговують дві ляльки, виготовлені з пап’є-маше. Вбрані в казкові сукні, вони виглядали наче зменшені копії справжніх людей. За словами майстрині, на виготовлення однієї такої ляльки потрібно близько трьох тижнів копіткої роботи.

Також рамках конкурсу було представлено два стенди з одягом. На першому розміщувалася колекція в’язаного вбрання Галини Вердеш, яка здобула перемогу у номінації “В’язані вироби”. У своїх роботах авторка застосовувала унікальну техніку безшовного в’язання. На іншому стенді свою експозицію шиття під назвою “Дитячі вироби” представила дружина офіцера Людмила Порощук. Гарне дитяче вбрання відразу зацікавило жіночу аудиторію. Деякі навіть хотіли замовити у майстрині одяг для своїх чад. У підсумку, Людмила стала кращою у номінації “Шиті вироби”.

Серед інших виділялися також роботи Зої Кириленко. Картини з зображенням квітів та їх композиціями виготовлялися з атласних стрічок. Така техніка робила зображення об’ємними і через це незвичайними. Тому гілку першості у номінації “Картини” члени журі присудили саме цій майстрині.

– Загалом, роботи всіх авторів, представлених на виставці, заслуговували на окрему увагу, – зазначив член журі, заступник командира частини з виховної роботи підполковник Руслан Гаврилюк, – тому дуже важко обирати кращих серед рівних.

Безпосередні організатори виставки старший прапорщик Ірина Лазоренко та майор Олександр Король вдячні учасникам, які представили свої роботи на цьому заході. Вони сподіваються, що в подальшому кількість учасників лише зростатиме.

Владислав Дем’яненко.

Ракетники не схиблять

В сучасних збройних конфліктах супротивники зазвичай намагаються в першу чергу знищити засоби протиповітряної оборони один одного. Тож військовослужбовці Теребовлянського, ордена Олександра Невського зенітного ракетного полку усвідомлюють – вони можуть стати пріоритетною ціллю і покладатись у важливу годину ракетники можуть лише на свій вишкіл та на свою техніку. До речі, так було завжди – і сімдесят років тому, коли почали формувати полк.

В 1943 році в місті Валдай під Ленінградом чотири зенітних батареї малого калібру отримали наказ вищого командування протягом тижня від 11 до 18 березня увійти до складу новоствореного 1592 зенітного артилерійського полку середнього калібру. До цього часу батареї вже встигли наслухатись реву пікіруючих штурмовиків та збити не один фашистський літак. На різних фронтах під час різних операцій за два роки війни своїми 37-міліметровими зенітними гарматами вони знищили 110 повітряних цілей. Тепер їм треба було освоїти більш потужну 85-міліметрову гармату. Часу на навчання не давали. З новою зброєю відразу приступили до виконання бойових завдань – здійснення протиповітряної оборони аеродромів, залізничних станцій і річкових переправ, прикриття від ударів з повітря бойових порядків піхоти та артилерії.

В перший рік свого існування полк знищив 29 фашистських літаків. Щоправда, і сам зазнав значних втрат. В квітні 1944 року його передислокували для доукомплектування людьми і технікою. А вже в червні зенітників знову кинули в бій. До кінця війни вони встигли знищити 128 літаків, 7 самохідних гармат, 187 гармат, мінометів і кулеметів противника, близько 100 автомобілів, більше 3,5 тис. солдат і офіцерів, взяли в полон 1400 солдат і офіцерів ворога.

– "З тих пір минуло сімдесят років, але ми сумлінно зберігаємо пам'ять про наших попередників, – каже заступник командира полку з виховної роботи підполковник Ігор Шпаргалюк, – вони ризикували своїм життям і гинули, аби ми

могли вільно жити на власній землі. У нас збереглися відомості про ведення бойових дій обслугами зенітних гармат. Коли читаєш ці рядки, немов сам опиняєшся в горнилі найкривавішої війни. Ось приклад. З 19 по 29 липня 1944 року полк наступав разом з частинами 69 стрілецького корпусу. Зайняв бойовий порядок на західному березі ріки Неман, північніше Гродно з задачею з відкритих позицій підтримати вогнем частини стрілецького корпусу. Четверта батарея прикривала переправу через річку. На безіменній висоті був обладнаний пункт спостереження командира полку. Противник намагався скинути з плацдарму наші частини і захопити переправу. В ніч на 20 липня після артпідготовки за підтримки "Фердинандів " із лісу фашисти почали наступ. Командир полку наказав відкрити вогонь трьом батареям по атакуючій піхоті і відрізати її від самохідних гармат. Після цього перенесли вогонь на "Фердинанди". Два підбили, решта відійшли. 21 липня ворог здійснив спробу знищити переправу через річку Неман з повітря і о 18 годині здійснив наліт бомбардувальників Ю-87. Четверта батарея, прикриваючи переправу, збила один Ю-87. В ніч з 22 на 23 липня ворог, готуючись повторити атаку на наші бойові порядки, зосередив в лісі два батальйони піхоти. Батареї, виявивши скупчення живої сили фашистів, відкрили вогонь по лісу. В результаті ворог втік, втративши 180 солдат і офіцерів, 6 кулеметів. Всього за 3 дні боїв зенітниками було відбито 6 атак противника, знищено 600 солдат і офіцерів противника, три "Фердинанди", 23 кулемети, один літак. Подібних даних про ведення бойових дій у нас чимало. Найзапекліші бої наші зенітники вели під час штурму міста Данціг (нині – Гданськ). За участь в цій операції полк нагородили орденом Олександра Невського. Загалом за мужність і хоробрість в боях 792 солдати і офіцери нагороджені урядовими нагородами. Перемогу полк зустрів поблизу міста Грайфенхаген. Тут він прикривав від нальотів з повітря переправу через ріку Одер".

В 1959 році полк одним із перших у військах протиповітряної оборони одержав ракетну техніку. В травні 1976 року ракетники отримали наказ про передислокацію в Одеський військовий округ. В 1984 році їх скерували в містечко Теребовлю на Тернопільщині, а в 2004 – до Стрия на Львівщині.

Тут, на Галичині, ракетники виконують завдання державної ваги – несуть бойове чергування в системі протиповітряної оборони країни.

– "В регіоні розташовано чимало важливих об'єктів – атомні електростанції, хімічні підприємства, адміністративні центри, – каже командир полку полковник Сергій Бутримович, – наше завдання – у визначений час бути готовими захистити їх від удару з повітря. Звичайно, несення бойового чергування – завдання непросте. За кожну дію чи рішення військовослужбовці несуть персональну відповідальність. Чергування потребує максимального зосередження на бойовій роботі. Однак такі завдання мобілізують колектив. Люди бачать: їхні знання і вміння потрібні країні. Вони готові протистояти порушникам наших повітряних кордонів".

На озброєнні полку – зенітний ракетний комплекс "Бук М1". Зенітники одержали його ще в 1987 році. За десятиліття встигли свою зброю досконало вивчити. За двадцять останніх років шість разів брали участь у тактичних навчаннях з бойовою стрільбою.

– "На полігоні ми ведемо вогонь по мішенях типу ВР-3 "Рейс", – розповідає начальник штабу полку підполковник Руслан Пужанівський, – в залежності від складності вправи знищуємо ціль одною або двома ракетами. Я добре пам'ятаю свої перші бойові стрільби. З 10 по 25 жовтня 1997 року на Державному полігоні "Чауда" в Криму проводилось стратегічне навчання "Редут-97". Залучались до нього і ми. Я був командиром батареї. Ми знищили мішень і отримали відмінну оцінку. Такі стрільби дуже потрібні вартовим неба. Під час реальної бойової роботи молодий фахівець переконується: теоретичні викладки працюють і зброя здатна на все, що написано в навчальних посібниках. До того ж бойові стрільби загартовують характер зенітника. Під час бойової роботи хвилини, здається, перетворюються на мить, а миті іноді тягнуться цілу вічність. Коли аналізуєш інформацію, час летить швидко. А поки ракета після старту летить до цілі – секунди немов розтягуються у хвилини. Після підриву ракети, здається, можна полегшено видихнути повітря і заспокоїтись. Але ні, якраз наступає пік напруження – підрив є, а екрани ще не показують знищено ціль чи ні. І коли бачиш, що все зроблено добре – трохи розслаблюєся".

Свою зброю вартові неба люблять і поважають. Зенітні ракетні комплекси "Бук М1" хоча і розроблені багато років тому, й досі залишаються актуальними у боротьбі з повітряними цілями. Вони надзвичайно мобільні – здатні виконати стрімкий марш до 500 кілометрів без дозаправки. На дорогах розвивають швидкість до 60 кілометрів на годину, по бездоріжжю – 40 кілометрів на годину. Вражають цілі на висоті від 15 метрів до 22 кілометрів та на відстані до 35 кілометрів. "Вони можуть діяти у

складі підрозділу, – продовжує підполковник Руслан Пужанівський, – наприклад у склад дивізіону входить одинадцять одиниць бойової техніки. Але змінити хід повітряного бою може навіть екіпаж однієї пускової установки у складі чотирьох досвідчених зенітників. Вони можуть виконати марш до заданого місця, зайняти позицію і замаскуватися. На свою жертву в такій засідці екіпаж може чекати скільки завгодно. Виявити таку машину важко будь-якими видами розвідки. Аж ось з'явилась ціль, ракетники проявили себе і негайно вступили в бій – далі все залежить від професіоналізму. До речі, останнім часом на державних полігонах бойові обслуги багато уваги приділяють саме веденню вогню з маршу та засідки. Воювати такими комплексами для командира – це мистецтво, в якому можна щораз досягати нового рівня".

Звичайно, мешканці Стрия, де дислокується полк, не обізнані з усіма особливостями служби в ньому. Однак вірять: ракетники в скрутну годину не схиблять. Стриянин народний артист України Михайло Золотуха в 2008 році навіть написав для зенітників пісню "Лицарі неба" і подарував її колективу від імені всіх земляків. На ювілей частини в день відкритих дверей до полку завітає чимало місцевих мешканців, представників влади, громадськості і духовенства. З громадою у військових дружні стосунки.

– "Зі Стрийською міською радою та міським головою Романом Шрамов'ятом нас пов'язують шефські стосунки, – зазначає заступник командира полку з виховної роботи підполковник Ігор Шпаргалюк, – рада допомагає організовувати цікаві культурні заходи, взагалі надає всебічну підтримку нашим починанням у військово-патріотичній роботі". Практично щомісяця городяни бачать, як виходять в поле люди і техніка для практичних занять.

– "Вище командування приділяє значну увагу нашому полку, – підкреслює командир полковник Сергій Бутримович, – нас не торкнеться скорочення, а головне завдання, яке стоїть перед колективом – постійне удосконалення професійних навичок. У професіоналізмі підлеглих я впевнений. Знаю: вони не підведуть".

Владислав Назаркевич.
"Крила України".

Протиповітряний щит Криму

Сьогодні спекотний і щедрий Крим демонструє чудові приклади мирного співіснування народів. Неабияка заслуга у підтриманні миру належить безпосередньо самим захисникам рідного краю. Так вже історично склалося, що півострів – немовби великий військовий гарнізон. Сучасні бойові традиції його оборонців мають глибоке коріння. Зокрема, традиції славних попередників — захисників героїчного Севастополя з честю бережуть і примножують воїни з'єднання Повітряних Сил "Крим", яке очолює генерал-майор Олег Струцінський. Про здобутки воїнів, які 24 години на добу бережуть спокій синього неба на півдні країни, він розповів нашим читачам.

Досьє "КУ":
СТРУЦІНСЬКИЙ Олег Васильович, генерал-майор, командир з'єднання Повітряних Сил "Крим". Народився у селі Андрушки Попільнянського району на Житомирщині, в сім'ї робітника. Закінчив Мінське вище зенітне ракетне училище ППО у 1987 році. У 1987-2000 роках проходив військову службу на офіцерських посадах у зенітних ракетних частинах у містах Васильків, Миколаїв, Кам'янка – Бузька. З 1995 року по 1997 рік – слухач Харківського військового інституту ППО. З 2000 року по 2006 рік – командир зенітного ракетного полку (м. Коростень), зенітного ракетного полку (м. Кам'янка – Бузька), Варшавсько-Одеської ордена Суворова III ст. зенітної ракетної бригади (м. Одеса). З 2006 по 2008 рік на керівних посадах в Повітряному командуванні "Південь". У 2008 році призначений командиром з'єднання Повітряних Сил "Крим". Нагороджений чисельними відзнаками та медалями. Зокрема, у 2006 році відзнакою Міністерства оборони України "Доблесть і честь". За значний внесок у справу підготовки бойових обслуг військових частин до виконання бойових стрільб на полігоні у 2006 році нагороджений відзнакою Президента України – медаллю "За бездоганну службу" III ступеню.

– Олеже Васильовичу, військовослужбовці на бойовому чергуванні не сплять ні вдень, ні вночі. І це – не дивно адже, як показали події 11 вересня в США, будь-який повітряний об'єкт може складати потенційну загрозу. Протиповітряній "парасольці" в нашій країні приділяється серйозна увага. Отже, чи насправді інтенсивність повітряного руху над півостровом та акваторією Чорного моря настільки висока?

– Звернемося до фактів. В середньому на добу нашими підрозділами у Криму супроводжується у повітрі біля півтисячі одиниць, що, до речі, складає майже половину об'єктів в повітряному просторі над всією країною (над Україною щодоби в середньому спостерігається понад 1100 повітряних об'єктів – Авт.). Інтенсивність дуже висока і останніми роками постійно зростає. Так, за попередній рік підрозділами та частинами з'єднання було супроводжено майже 178 тисяч повітряних цілей. Кожне з повітряних суден необхідно не лише виявити, але й розпізнати. До цього моменту повітряний об'єкт класифікується як "небезпечний". Значна частка з загальної кількості супроводжених об'єктів, біля 50 відсотків, припадає на іноземні літаки. Загалом, бойове чергування зазвичай характеризується переважно штатним режимом. Але не обходиться й без "форс-мажорів". Зокрема, лише за попередній рік виявлено та припинено шість порушень порядку використання повітряного простору.

– Воєннее мистецтво – наука тонка, а тим більше в "небесній" сфері. Якими новими військовими "хитрощами" можуть похвалитися воїни протиповітряної оборони?

– Хочу сказати, що бойова робота – річ надзвичайно відповідальна, завжди напружена й інтенсивна. Військовослужбовці зенітних ракетних, радіотехнічних та авіаційних підрозділів у різних куточках Криму постійно вдосконалюють свій бойовий вишкіл. А військові хитрощі ми називаємо новими тактичними прийомами.

Наприклад, маневри з передислокації та зміни позицій зенітних ракетних підрозділів, так би мовити своєрідна "дуель" з умовним противником. Для введення противника в оману будуються і хибні позиції. Завдання бойових розрахунків – вчасно вивести зенітні ракетні комплекси з укриття і знищити повітряні мішені.

Такі вправи вперше було виконано у ході тактичних навчань з бойовою стрільбою восени минулого року. Зазвичай, під час бойових навчань підрозділи з'єднання виконують бойові стрільби по справжніх бойових цілях, в ролі яких виступають безпілотні літальні апарати типу ВР-3 "Рейс". Цього разу принциповим стало те, що вперше бойові пуски виконувалися не з місця, а з ходу! Не можна не пишатися рівнем і майстерністю воїнів – бойові розрахунки Євпаторійського зенітного ракетного полку за лічені секунди визначили цілі та вразили їх бойовими ракетами...

– Як кажуть, країна повинна знати своїх героїв. Тож на кого слід рівнятися іншим?

– За підсумками року у Повітряних Силах Євпаторійський зенітний ракетний полк під командуванням полковника Андрія Матвієнка було визнано кращим. Оцінку "відмінно" за результатами навчань отримали і військовослужбовці Кримської радіотехнічної бригади, де командиром полковник Сергій Дубінцев. В кращу сторону за результатами бойової підготовки відзначився також окремий радіолокаційний взвод цієї бригади під командуванням капітана Андрія Сергеєвича. Високий рівень особистої підготовленості продемонстрували майори Олександр Бондарєв, Петро Костюк, Олександр Середа та багато інших офіцерів, військовослужбовців військової служби за контрактом, солдатів і працівників з'єднання.

– Такі результати добре показувати, коли, як кажуть, тил надійно захищений. А як вирішуються соціальні питання, зокрема, за підтримки органів місцевого самоврядування?

– Без тісної співпраці з місцеві органами управління, організаціями, підприємствами, установами, вважаю, таких високих результатів досягти було би важко. Без перебільшень можу сказати, що кожен мешканець Криму зробив свій внесок у загальну справу захисту повітряного кордону, часто, навіть про це не підозрюючи. Так, надається допомога віддаленим військовим підрозділам у перевезенні дітей до дошкільних установ та навчальних закладів, спільно з органами місцевих рад організовуються та проводяться урочисті заходи та знаменні події, заохочуються кращі військовослужбовці, влаштовуються діти у дошкільні, шкільні заклади, керівники підприємств та організацій допомагають у працевлаштуванні дружин військовослужбовців. Нещодавно військовим колективам була подарована оргтехніка, аудіо– та відеоапаратура, причому не лише кримськими організаціями, а й підприємцем з Вінницької області. Також на 2013 рік були поновлені договори та плани співпраці із міськими державними адміністраціями щодо надання ними шефської допомоги військовим частинам.

– А що можна сказати про вирішення житлового питання?

– В цілому за з'єднання було отримано дев'ять квартир у різних гарнізонах. Цього, звичайно, мало. І якщо житлове питання в Євпаторійському та Феодосійському гарнізонах майже вирішене, то в Севастопольському воно стоїть гостро.

– Військові авіатори, воїни протиповітряної оборони Криму – бажані гості у чисельних освітніх закладах. Молодь і в наш час продовжує мріяти про небо. Яку підтримку у вихованні молодого покоління Ви надаєте громадам Криму?

– Як кажуть, без минулого нема майбутнього, тому приділяємо увагу упорядкуванню поховань солдат, що загинули у роки другої світової війни на території військових частин або поблизу. Разом з кримчанами проводимо покладання квітів до могил воїнів. Спільно з місцевими органами влади, громадськими організаціями проводяться урочисті заходи з нагоди державних свят та пам'ятних дат із залученням молоді. В наших частинах традиційно організовуються Дні відкритих дверей, наприклад, під час приведення молодого поповнення до Військової присяги. Причому, що характерно, юнаки служать з усіх куточків України.

Минулого року в гарнізонах дислокації Севастопольсько-Феодосійського гвардійського зенітного ракетного полку та Кримської радіотехнічної бригади було проведено низку заходів, присвячених ювілеям військових колективів. Десятки тисяч людей змогли не лише побачити, але й сфотографуватися на згадку з зенітними ракетними комплексам С-200 та С-300. А міський голова Феодосії Герой України Олександр Бартенєв так і сказав, що під таким надійним захистом курортники можуть відпочивати спокійно. В цьому році у місті Євпаторія 45-річний ювілей відзначає зенітний ракетний полк.

І, звичайно, співпрацюємо із засобами масової інформації, висвітлюємо у ЗМІ заходи життєдіяльності військових частин, передовий досвід кращих військовослужбовців.

– Тобто кримчани можуть працювати і спати спокійно: небо під надійною охороною. А що на перспективу?

– Попереду напружена ратна праця. Особлива увага буде надаватися тісній взаємодії з Військово-Морськими Силами Збройних Сил України у зв'язку з реформуванням Збройних Сил та приведенням їх до нової організаційної структури. Не оминули ці заходи і Кримське з'єднання Повітряних Сил ЗС України. Так, у минулому році декілька підпорядкованих підрозділів та частин приступили до виконання завдань у нових штатах із новими завданнями. В цьому році заплановано реформування командного пункту в нову структуру з одночасним розширенням спектру покладених завдань.

Великі зрушення є і в бойовій підготовці. Кожен захід буде проводитися на комплексному тактичному фоні у поєднанні декількох тактичних епізодів: раптове бойове зіткнення, удари з повітря, евакуація поранених, хімічне зараження та інше з застосуванням сучасних засобів імітації. Значне навантаження буде покладено на військовослужбовців-контрактників. Вже поставлено завдання створити в кожній бригаді сконцентроване контрактне бойове ядро, яке в подальшому буде нарощуватися.

Підсумком року стануть масштабні навчання з бойовою стрільбою, в яких активну участь візьмуть зенітні ракетні полки, дислоковані у містах Євпаторія та Севастополь.

З упевненістю можу сказати, що на варті мирного неба півострова та південних повітряних кордонів країни надійно стоять воїни нашого Кримського з'єднання. Щоденно сотні військовослужбовців пильно несуть службу на бойових постах та за пультами грізної техніки. Для когось вони – рідні і близькі, для когось – знайомі, а для більшості – просто люди у військовій формі. Але їх об'єднує одне – вони постійно демонструють високу відповідальність, витримку і професіоналізм у виконанні поставлених завдань із захисту повітряного простору південних кордонів України.

– Дякую за бесіду!

Бесіду вів Руслан Семенюк.

Перші кроки міжвідомчої координаційної ради

27 лютого 2013 року на базі Державного науково-дослідного інституту авіації відбулося чергове засідання міжвідомчої координаційної ради з питань експлуатації, ремонту та модернізації авіаційної техніки – колегіального консультативно-дорадчого органу Міністерства оборони України та Національної академії наук України, який створений спільним наказом Міністерства оборони України та Національної академії наук України.

В роботі Міжвідомчої координаційної ради прийняли участь представники органів військового управління Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, керівництва та підприємств Державного концерну "Укроборонпром", профільних підприємств авіаційної промисловості, науково-дослідних установ Міністерства оборони України та Національної академії наук України (всього близько 30 установ). Потреба такого широкого представництва викликана складністю та значущістю розглянутих проблемних питань.

Проблема продовження життєвого циклу техніки сьогодні набула загальнодержавного значення, тому що тісно пов'язана з інтересами воєнної безпеки держави, інтересами усіх галузей виробництва, в яких технічні об'єкти в процесі експлуатації виходять на граничні ресурсні обмеження.

На сьогодні під науково-методичним керівництвом Державного науково-дослідного інституту авіації на авіаційних ремонтних підприємствах Державного концерну "Укроборонпром" опановано технології індивідуального збільшення встановлених показників та переведення на експлуатацію за технічним станом всієї номенклатури літальних апаратів державної авіації, а також їх силових установок, головних редукторів та коробок літакових агрегатів.

З метою визначення подальших шляхів реалізації технічної політики щодо забезпечення максимально можливого рівня справності існуючого парку військової авіаційної техніки в умовах прогнозованих видатків, Державним науково-дослідним інститутом авіації на замовлення Командування Повітряних Сил Збройних Сил України розроблено Концепцію підтримання справності та бойового потенціалу авіаційної техніки Повітряних Сил ЗС України на період до 2025 року, яка затверджена наказом Міністра оборони України.

Основу комплексу заходів, передбачених Концепцією, складає комісійне обстеження всього наявного парку бойового складу авіації з метою визначення перспектив подальшого використання та формування оптимальних шляхів відновлення справності авіаційної техніки на основі розробки індивідуальних програм управління її ресурсними показниками.

Відповідно до цього документу, вже в першій половині 2013 року відносно кожного літального апарату авіації ПС ЗС України буде прийнято науково обґрунтоване рішення щодо доцільності його експлуатації на визначений граничний її термін з урахуванням реальної фінансово-економічної ситуації на поточний період.

В той же час аналіз вичерпання встановлених строків служби парку літальних апаратів авіації Збройних Сил України приводить до висновку, що на сьогодні обмежувати тривалість експлуатації і дозволений наробіток військової авіаційної техніки доводиться через вплив факторів зовнішнього середовища на технічний стан, накопичення в конструкції пошкоджень від втоми, а також фізичного старіння матеріалів, що може створити реальну загрозу безпеці польотів.

Нормативно врегульована в Україні система індивідуального продовження встановлених показників військової авіаційної техніки, за якою не здійснюється авторський нагляд, з одного боку, дозволила протягом останніх років суттєво підтримати справність бойового складу військової авіації, а, з другого – призвела до того, що на сьогодні призначений строк служби деяких літальних апаратів авіації Збройних Сил України майже вдвічі перевищує той, що встановлено розробником.

Враховуючи, що механізми старіння в складних технічних системах, до яких належить військова авіаційна техніка, вивчено недостатньо повно у зв'язку зі специфічними особливостями як самих об'єктів дослідження, так і процесів, які в них протікають, подальше продовження ресурсних показників старіючого парку авіаційної техніки неможливо без об'єктивних підстав та науково обґрунтованих висновків.

Вирішення зазначеної проблеми повинно базуватися на основі додаткових заходів спрямованих на забезпечення надійності конструкції літальних апаратів та спиратися на розвинену теорію прогнозування характеру зміни технічного стану військової авіаційної техніки. Для цього, насамперед, необхідно провести дослідження, які б дозволили оцінити граничну межу, за якою подальша безпечна експлуатація того чи іншого об'єкта військової авіаційної техніки стає неможливою.

Потреба досягнення цієї мети стала основною причиною організації Міжвідомчої координаційної ради з питань експлуатації, ремонту та модернізації авіаційної техніки. Вирішення зазначеної проблеми в авіації Збройних Сил України повинно базуватися на основі інтеграції наукового потенціалу та експериментальних можливостей інститутів НАН України і науково-дослідних установ Міністерства оборони України. Головною метою об'єднання зусиль є розробка розвиненої теорії та практичних методів оцінювання і прогнозування характеру зміни у часі технічного стану складних технічних систем. Розуміння складності та державного значення даної проблематики підтверджено тим, що зазначена рада була створена спільним наказом Міністерства оборони України та Національної академії наук України. Перше засідання ради відбулося на базі Державного науково-дослідного інституту авіації 30 березня 2012 року.

За результатами обговорення Державному науково-дослідному інституту авіації було доручено спільно з профільними підприємствами авіаційної промисловості та науково-дослідними установами розробити проект Комплексної програми організації досліджень з метою визначення граничних термінів експлуатації військової авіаційної техніки. Це завдання було виконано. Структура цієї програми передбачає 4 основні етапи.

На першому етапі (до кінця 2012 року) заплановано в рамках науково-дослідної роботи Державного науково-дослідного інституту авіації розробити науково-методичний апарат для прогнозування граничних строків служби військової авіаційної техніки, а також спільно з Командуванням Повітряних Сил Збройних Сил України виконати поглиблені дослідження поточного технічного стану літаків типу МіГ-29, Су-27, Су-25, Су-24М(МР), Л-39, Іл-76(МД) та вертольотів типу Мі-2 і Мі-8 шляхом комісійного обстеження військової авіатехніки в місцях її базування

Другий етап (2012 – 2013 р.р.) присвячено визначенню граничних показників експлуатації найбільш небезпечних вузлів, агрегатів та комплектувальних виробів літаків типу МіГ-29, Су-27, Су-25, Су-24М(МР), Л-39, Іл-76МД та вертольотів типу Мі-2 і Мі-8, які обмежують їх календарний строк служби та ресурс. Зазначені дослідження плануеться виконувати на основі ресурсних випробувань та технологій штучного старіння на базі Державного підприємства "Антонов" та Державного науково-дослідного інституту хімічних продуктів.

На третьому етапі (протягом 2013 року) будуть відпрацьовані практичні пропозиції щодо відновлення справності найбільш критичних вузлів, агрегатів та комплектувальних виробів визначених типів авіаційної техніки за критерієм "ефективність – вартість".

Заключний, четвертий етап (2013 – 2014 рр.) – це обґрунтування заходів щодо безпечної експлуатації конкретних зразків авіаційної техніки до граничних меж (як за строком служби, так і за наробітком) у продовжений період експлуатації.

До реалізації Комплексної програми залучені фахівці Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, Державного підприємства "Антонов", Публічного акціонерного товариства "Мотор Січ", Національного авіаційного університету, Вінницького національного технічного університету, інституту проблем міцності ім. Г.С. Писаренка та інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України, Державного науково-дослідного інституту хімічних продуктів.

В процесі досліджень Державним науково-дослідним інститутом авіації спільно з підприємствами авіаційної промисловості Державного концерну "Укроборонпром" зазначену Комплексну програму буде адаптовано за типами авіаційної техніки відповідно до визначених пріоритетів.

З урахуванням складності і багатогранності науково-технічних аспектів завдання визначення граничних термінів експлуатації військової авіаційної техніки, його практичне розв'язання доцільно реалізовувати послідовно з поетапним корегуванням Комплексної програми з метою поступового розширення і поглиблення подальших досліджень на основі використання результатів, отриманих на попередніх етапах.

Зараз вже можна аналізувати перші результати реалізації зазначеної програми. На першому етапі вже визначено першочергові методичні проблеми і практичні шляхи їх вирішення на основі аналізу конструктивних особливостей, умов експлуатації, попереднього досвіду організації і проведення відповідних досліджень та робіт.

За результатами аналітичної частини досліджень сформульовано основні проблемні питання, що потребують розв'язання для визначення граничних термінів експлуатації військової авіаційної техніки, розроблено методичний підхід щодо вибору засобів і методів неруйнівного контролю для об'єктивного оцінювання технічного стану ЛА, визначено критичні, з точки зору безпеки польотів, елементи для ЛА, що досліджувалися, розроблено концептуальні засади індивідуального визначення граничного технічного стану для конкретного ЛА.

На основі досвіду організації і проведення Державним науково-дослідним інститутом авіації планових досліджень та робіт щодо забезпечення безпечної експлуатації парку ЛА ПС ЗС України зроблено висновок про технічну можливість та економічну доцільність експлуатації існуючого парку ЛА до досягнення ними граничного технічного стану.

Цей висновок підтверджується результатами проведеного індивідуального комісійного обстеження кожного ЛА парку Повітряних Сил Збройних Сил України, включаючи ЛА, що вже переведені на експлуатацію за технічним станом.

Не викликала заперечень теза, що визначення термінів настання граничного технічного стану ЛА є складною науково-прикладною проблемою, розв'язання якої потребує урахування великої кількості факторів впливу, обумовлених як тривалістю експлуатації (строком служби), так і наробітком авіаційної техніки. Окрім того, процеси фізичного старіння об'єктів дослідження є принципово випадковими, нелінійними та мають нестаціонарний характер зміни у часі.

З урахуванням складності і багатогранності науково-технічних аспектів завдання визначення граничних термінів експлуатації військової авіаційної техніки, його практичне розв'язання доцільно реалізовувати послідовно з поступовим розширенням і поглибленням подальших досліджень на основі використання попередніх результатів.

Учасники засідання Міжвідомчої координаційної ради визначили, що подальші дослідження щодо забезпечення безпечної експлуатації парку ЛА бойового складу Повітряних Сил Збройних Сил України повинні бути спрямовані на:

встановлення індивідуальних граничних показників експлуатації найбільш небезпечних вузлів, агрегатів та комплектувальних виробів літаків типу МіГ-29, Су-27, Су-25, Су-24М(МР), Л-39, Іл-76МД та вертольотів типу Мі-2 і Мі-8, які обмежують їх календарний строк служби та ресурс;

відпрацювання практичних пропозицій щодо відновлення справності найбільш критичних вузлів, агрегатів та комплектувальних виробів визначених типів авіаційної техніки за критерієм "ефективність – вартість";

обґрунтування заходів щодо безпечної експлуатації конкретних зразків авіаційної техніки до граничних меж (як за строком служби, так і за наробітком) у продовжений період експлуатації.

Проведені аналітичні дослідження та узагальнення досвіду щодо організації і проведення робіт з продовження календарних та ресурсних показників дають підстави стверджувати, що експлуатація ЛА бойового складу Повітряних Сил Збройних Сил України до досягнення ними реальних граничних показників довговічності є технічно можливою і економічно доцільною.

Таким чином, підсумовуючи результати проведеного засідання Міжвідомчої координаційної ради можна впевнено казати, що цей колективно-дорадчий орган є дієвим інструментом виконання складних завдань розвитку української військової авіації.

Віктор Гедз. "Крила України".

НА ПЕНСІЮ...

Естонія позбулася радянських радарів

Міноборони Естонії відключило останні дві радіолокаційні станції П-37 радянського виробництва, які були задіяні у системі ППО. Як повідомляє прес-служба міноборони Естонії, одну з них встановлять у вигляді пам'ятника на військовій базі Емарі, іншу — передадуть до музею. Щоправда РЛС П-37 фактично були відключені ще раніше і перебували у резерві в цілком боєздатному стані.

За існуючими даними, зараз за протиповітряну оборону Естонії відповідають два радарні пости — AN/TPS-77 на заході країни і ASR-8, що розташована неподалік Талліна. Незабаром до них приєднаються ще дві РЛС Ground Master 403. AN/TPS-77 Естонія одержала від США. ASR-8 Естонії подарувала Норвегія. РЛС Ground Master 403 Естонія купила в компанії Thalesraytheonsystems (TRS) разом з Фінляндією.

РЛС П-37 здатні виявляти ціль на відстані до 250 кілометрів і на висоті до 25 кілометрів. Для порівняння, AN/TPS-77 має дальність виявлення до 463 кілометрів, а Ground Master 403 — до 470 кілометрів.

В УТИЛЬ

Росія позбудеться кінських протигазів

В епоху комп'ютерних технологій та польотів на Марс, Міністерство оборони Росії таки приступило до ліквідації складів протигазів КСПФ-1, створених в СРСР ще 1943 року на основі аналогічних розробок Франції й Німеччини. Засоби індивідуального хімічного захисту для коней понад півстоліття пролежали на стратегічних складах військового відомства. І тепер військові вирішили позбутися їх, очевидно щоб звільнити місце для більш необхідної номенклатури військового майна. У цілому має бути утилізувати близько десяти тисяч протигазів. КСПФ-1 (Кінський спеціальний протигаз фільтруючий) являє собою масивний намордник з вугільним фільтром.

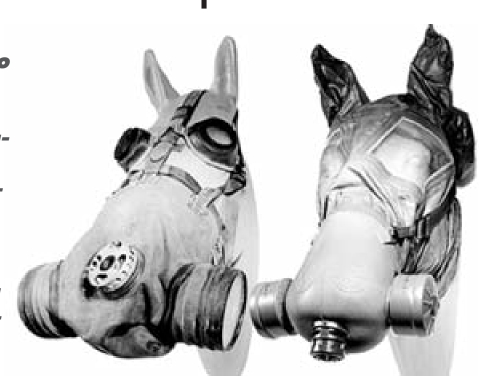

Перед утилізацією всі протигази будуть розібрані на складові частини: скло від окулярів, металеві деталі, гуму, кріплення, вугілля з фільтра. Усі ці матеріали будуть передані на переробку. Розбиранням і утилізацією будуть займатися російські компанії – Міністерство оборони Росії має намір оголосити відповідний конкурс. Рішення про утилізацію КСПФ-1 прийняте з тієї причини, що захист тварин від газових атак сучасною концепцією вже не передбачено.

У СРСР під час Другої світової, а потім " Холодної війни" були розроблені самі різні типи протигазів, покликаних захистити як службових, так і господарських тварин. Існували протигази для собак, свиней і корів. У міру зменшення загрози масштабного збройного конфлікту, а потім і прийняття міжнародних резолюцій про заборону хімічної зброї потреба у такому захисті зникла. В 1997 році в силу вступила міжнародна "Конвенція про заборону хімічної зброї", яку підписали Росія, США та ще 186 країн світу. Цей документ підписали, але не ратифікували Ізраїль і Мьянма; членами конвенції не є Ангола, Єгипет, КНДР, Сирія й Сомалі. У рамках узятих на себе зобов'язань Росія повинна повністю знищити всі свої запаси хімічної зброї до кінця 2015 року. До тепер утилізовано 70 відсотків хімбоєприпасів.

ВИПРОБУВАННЯ

Перший серійний

Перший серійний військово-транспортний літак A400M приступив до льотних випробувань, йдеться у повідомленні європейського авіабудівного концерну Airbus. Літак з бортовим номером MSN7 виконав перший політ 6 березня в іспанській Севільї . Тривалість польоту, у ході якого перевірялася робота силових установок і керованість транспортника, склала 5 годин 42 хвилини. Випробовуваний літак побудований в інтересах ВПС Франції.

Розробка A400M велася з початку 2000-х років і є спільним європейським проектом, у фінансуванні якого беруть участь кілька країн. Замовниками A400M є Франція, Німеччина, Іспанія, Великобританія, Туреччина, Бельгія, Малайзія й Люксембург. У цілому ці країни повинні одержати 174 транспортника. У ході розробки літака Airbus зустрічалася з рядом технічних складностей, через що поставки A400M відстають від графіка на три роки.

Перший випробувальний політ літака відбувся 11 грудня 2009 року й протривав майже чотири години, а серійне виробництво почалося в березні 2011 року. Як очікується, перші чотири літаки повинні одержати Франція. Транспортник з бортовим номером MSN7 повинен бути переданий ВПС цієї країни вже до кінця березня.

КОНТРАКТИ

Польща купить 128 танків Leopard

Сухопутні війська Польщі планують модернізувати 128 основних бойових танків Leopard 2A4 і купити таку ж кількість. Щоправда, закуповуватимуть танки вже буві у використанні. Про це пише видання Polska Zbrojna з посиланням на заступника міністра оборони країни Вальдемара Скжипчака. За словами генерал-лейтенанта, Польщі потрібні танки Leopard у версіях 2A4 або 2A5. Потенційний контракт оцінюється у сто мільйонів євро.

У випадку закупки танків, як розповів виданню Скжипчак, їх припишуть до 34-ї бронетанкової бригади в Жагани, озброєної польськими танками PT-91, або 9-ї бронетанкової бригади у Браневo, озброєної радянськими Т-72. Зараз танки Leopard знаходяться у складі 10-ї бронетанкової бригади у Свентошуві.

У якої країни планується купити танки, міністр не уточнив. Зараз старі танки Leopard продають Нідерланди й Німеччина. Восени 2012 року сотню "Леопардів" у ФРН купила Індонезія. Разом з 50 бронемашинами Marder сума контракту склала 280 мільйонів доларів (214 мільйонів євро). Нідерланди ж просили в Індонезії за 80 старих танків Leopard 2A6 250 мільйонів доларів.

ЗАЯВИ

"Камов" зізнався
у причетності до WZ-10

Китайський ударний вертоліт WZ-10 побудовано за російським проектом 941, розробленим у 1995 році. Про це, як повідомляє Flightglobal, на виставці Heli-Expo, що пройшла у Лас-Вегасі, заявив головний конструктор "Камова" Сергій Міхєєв. За його словами, проектування вертольота велося на замовлення уряду Китаю та відповідно до вимог до літального апарата масою шість тонн і, зі зрозумілих причин, ця інформація трималася у таємниці.

В основу проекту 941 ліг проект іншого ударного вертольота, що розроблявся для Збройних сил СРСР. Участь російської сторони в створенні WZ-10 було обмежено тільки проектуванням машини. Льотні прототипи для випробувань і серійні машини Китай будував уже самостійно, так само як і самотужки доопрацьовував проект. Раніше інформація про розробку WZ-10 ніколи не розкривалася. Поруч із цим, Китайська компанія CAIC заявляла, що WZ-10 є першим ударним вертольотом повністю китайської розробки.

За офіційним даними, довжина фюзеляжу WZ-10 становить 14,5 метра, а діаметр несучого гвинта – 13 метрів. Максимальна злітна маса вертольота становить близько семи тонн. Машину оснащено двома турбовальними двигунами WZ-9 потужністю 1350 кінських сил кожен. WZ-10 здатний сягати швидкості до 300 кілометрів за годину й здійснювати переліт на відстань до 800 кілометрів. Вертоліт озброєний 30-міліметровою гарматою й оснащено чотирма точками підвіски для гарматних контейнерів і ракет різних класів.

АВІАБУДУВАННЯ

У Казахстані налагодять складання ударних Eurocopter

Компанії "Казахстан Інжиніринг" і Eurocopter підписали меморандум про співробітництво у виробництві легких ударних вертольотів ЄС645Т2 у Казахстані. Про це повідомляється в пресрелізі компанії. Складання й обслуговування вертольотів довірять спільному підприємству "Єврокоптер Казахстан Інжиніринг". Зараз це підприємство відповідає за фінішне складання й обслуговування багатоцільових вертольотів ЄС145. Про покупку й складання 45 цих вертольотів "Казахстан Інжиніринг" і Eurocopter домовилися в 2010 році.

Вертоліт ЄС645Т2 розроблений на базі ЄС145 і призначений для вогневої підтримки з повітря. Залежно від комплектації вертоліт може використовуватися для розвідувальних і спеціальних операцій (у тому числі в морі), а також для евакуації поранених. Пасажирський відсік вертольота вміщує до 10 осіб. ЄС645Т2 здатен сягати швидкості 268 кілометрів за годину й долати до 663 кілометрів. На озброєнні вертольота може стояти 12,7-міліметровий кулемет, 20-міліметрова гармата, а також пускові установки для ракет різних типів.

У травні 2012 року Казахстан також заявив про намір купити в Eurocopter 20 тактичних транспортних вертольотів ЕС725 Super Cougar для потреб міністерства оборони. За попередньою інформацією вони також складатимуться в Казахстані.

ДЛЯ ЗАХИСТУ ЗЕМЛЯН

МКС матиме систему прогнозування стихійних лих на Землі

Екіпаж нової експедиції на Міжнародну космічну станцію (МКС), який стартує в ніч з 28 на 29 березня з Байконура на кораблі “Союз ТМА-08М”, в один з чотирьох запланованих виходів у відкритий космос встановить на зовнішній поверхні російського сегменту станції унікальну апаратуру для проведення нового експерименту “Обстановка”, повідомив журналістам командир екіпажу МКС-36 Павло Виноградов.

“Один з виходів у відкритий космос буде присвячений установці на зовнішній поверхні станції нової апаратури для унікального експерименту “Обстановка”. Це нова, дуже складна система датчиків і антен, а експеримент призначений для вивчення плазмово-хвильових процесів у верхніх шарах атмосфери Землі, що в кінцевому підсумку принесе користь людству в галузі прогнозування землетрусів і стихійних лих”, – сказав Виноградов.

Крім того, за його словами, практично всі виходи у відкритий космос будуть так чи інакше пов’язані з дооснащенням станції перед наміченим на 2013 рік пристикуванням до МКС нового російського лабораторного модуля (МЛМ).

“Всього намічені чотири виходи, так чи інакше кожен з них пов’язаний з приходом в цьому році російського лабораторного модуля МЛМ. Наші американські колеги теж готуються до цього важливого кроку, і частина програми їх виходів у відкритий космос теж буде присвячена підготовці до включення до складу російського сегменту станції нового модуля. Приймати МЛМ буде вже наступний екіпаж, а ми зробимо все можливе, щоб полегшити їм цю складну задачу”, – сказав Виноградов.

Він пояснив, що на введення російського лабораторного модуля до складу МКС покладаються великі надії. “Це подальше розширення російського сегменту. Крім того, в 2014 році до складу МКС планується ввести науково-енергетичний модуль (НЕМ), який стане одним з найважливіших місць для проведення найсучасніших наукових експериментів за російською програмою”, – доповнив командир нової експедиції МКС, передає РИА “Новости”.

КОСМІЧНІ КАТАСТРОФИ

Російський супутник “Бліц”, ймовірно, зіткнувся з уламком космічного сміття

Російський мікросупутник “Бліц” (35871/2009-049G), призначений для роботи з міжнародною системою лазерного зондування, зіткнувся з уламком китайського метеосупутника “Фен’юнь-1С” – це другий в історії випадок зіткнення штучних об’єктів на орбіті після зіткнення супутників Космос-2251 та Iridium 33 в 2009 році, повідомив експерт американського Центру космічних стандартів та інновацій Томас Келсо (Thomas Kelso) у своєму блозі на сайті компанії AGI.

За його даними, фахівці Міжнародної служби лазерної дальнометрії (ILRS) виявили різку зміну параметрів орбіти російського супутника “Бліц” (BLITS – Ball Lens In The Space). Цей супутник, створений в Науково-виробничої корпорації “Системи прецизійного приладобудування”, був виведений на орбіту в 2009 році. Він являє собою скляну кулю-відбивач масою 7,5 кілограма, призначену для роботи з наземними лазерними далекомірами.

Вивчення параметрів його орбіти показало, що 22 січня період обертання супутника навколо осі різко змінився – з 5,6 секунд до 2,1 секунд. Крім того, велика піввісь орбіти супутника зменшилася на 120 метрів. За оцінками Келсо, маса “ударника” могла складати всього лише 0,08 грама.

Фахівці Центру перевірили бази даних космічного сміття і встановили, що за 10 секунд до зміни орбіти поруч з “Бліц” повинен був пролетіти один із фрагментів китайського супутника “Фен’юнь-1С” (Fengyun), апарат, який був розбитий на безліч уламків в 2007 році під час випробування Китаєм протисупутникової зброї.

На сайті ILRS наголошується, що потрібні додаткові спостереження, щоб визначити ступінь пошкоджень “Бліц” та доцільність його подальшого використання, передає РІА “Новости”.

Вантажівка Dragon успішно стикувалася з МКС

ПРИВАТНИЙ КОСМОС

3 березня Фахівці Канадського космічного агентства успішно пристикували до Міжнародної космічної станції (МКС) приватний космічний вантажний корабель Dragon за допомогою автоматичного маніпулятора станції, яким вони управляли із Землі.

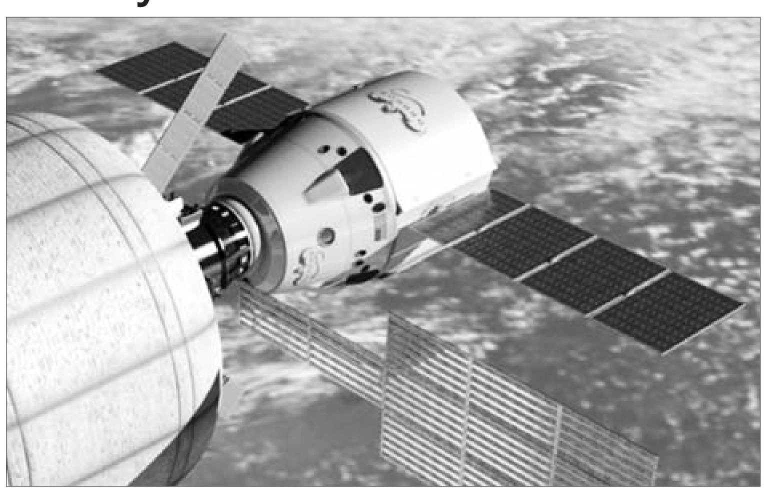

Астронавти НАСА Кевін Форд і Том Маршберн 3 березня успішно захопили 17-метровим маніпулятором Canadarm вантажівку, яка прибула до станції приблизно на добу пізніше запланованого терміну через проблеми з двигунами, що виникли незабаром після запуску.

Корабель був пристикований до американського модуля Harmony приблизно на годину раніше, ніж планувалося. МКС у цей момент знаходилася над Аравійським морем. Астронавти відкрили люк “вантажівки” і почали розвантаження 4 березня, а наступного дня канадські фахівці разом з астронавтами НАСА маніпулятором перенесуть на станцію доставлені кораблем кріплення для мобільної платформи, яка дозволяє Canadarm переміщатися по сегментах станції.

Всього Dragon доставив на станцію близько 550 кілограмів корисного вантажу, у тому числі близько 330 кілограмів наукового устаткування, призначеного для 43 експериментів на МКС.

У їх числі – експеримент з дослідження поведінки колоїдних розчинів, замовлений компанією Procter and Gamble, біологічний експеримент з вивчення впливу дефіциту кисню на лабораторні рослини і з вирощування кристалів білків. Крім того, на МКС прилетіли прилади для 12 наукових проектів школярів, серед яких, наприклад, експеримент з вирощування латуку в невагомості, розроблений дівчатками-скаутами з Гаваїв.

Назад на Землю корабель відвезе більше 1 тонни вантажу, приводнення в Тихому океані очікується 25 березня. Частина матеріалів, отриманих у ході “коротких” експериментів, встигнуть повернутися на Землю на борту Dragon, який також забере відпрацьоване наукове обладнання та зразки крові і сечі, що збираються екіпажем в рамках медичних експериментів.

Серед вантажу Dragon є ряд посилок для екіпажу. “Якщо попереднім рейсом корабель доставив на МКС морозиво, то на цей раз це посилка з фруктового саду батька одного з наших співробітників”, – сказала президент компанії SpaceX Гвін Шотвелл (Gwynne Shotwell) на прес-конференції в НАСА, не уточнивши, про які фруктах йдеться. Для канадського астронавта Кріса Хедфілда Dragon привіз копченого лосося, медові цукерки, м’ясні палички (buffalo stix) і кленовий сироп.

Стиковка відбулася приблизно на добу пізніше, ніж планувалося – спочатку передбачалося, що Dragon доберется до МКС вже 2 березня, менш ніж через добу після старту. Затримка була викликана неполадками з двигунами корабля.

У п’ятницю після успішного запуску з космодрому на мисі Канаверал і через кілька хвилин після відділення корабля від другого ступеня ракети-носія Falcon 9, з’явилися повідомлення про те, що на кораблі не розкрилися сонячні батареї. Без надходження електроенергії від них, на одних акумуляторах, “вантажівка” могла протриматися на орбіті близько 13 годин.

Трохи пізніше фахівці SpaceX повідомили, що проблема не в сонячних батареях – Dragon не зміг запустити три з чотирьох груп двигунів. Корабель оснащений 18 двигунами Draco, які об’єднані в 4 групи – дві по чотири, і дві по п’ять, кожен з двигунів має тягу 400 ньютонів. Вони використовуються для маневрів на орбіті і управління орієнтацією. Для розкриття сонячних батарей і продовження польоту до МКС необхідно, щоб працювали як мінімум три групи двигунів.

Спочатку повідомлялося, що збій із запуском двигунів був пов’язаний з клапаном паливної системи, пізніше компанія SpaceX заявила, що проблема виникла через нештатний тиск в баку окислювача.

Через кілька годин після запуску фахівці SpaceX змогли привести двигуни в робочий стан, а потім з їх допомогою підняти орбіту корабля: після запуску вантажівка виявилася на орбіті з висотою перигею (найближчої до Землі точки орбіти) близько 200 кілометрів, і знадобився підйом до безпечної мінімальної висоти 250-300 кілометрів, передає РІА “Новости”.

ДАЛЕКИЙ КОСМОС

“Мессенджер” склав першу повну карту Меркурія

Зонд НАСА “Мессенджер” закінчив картографування поверхні Меркурія, створивши першу в історії повну мапу найближчої до Сонця планети, передає РІА “Новости”.

“Тепер ми можемо сказати, що ми зняли з орбіти кожен квадратний метр поверхні Меркурія. Звичайно, деякі регіони перебувають у вічній тіні, але ми вдивлялися в ці тіні за допомогою наших камер”, – сказав інтернет-виданню Space.com науковий керівник проекту Шон Солomон (Sean Solomon), співробітник лабораторії прикладної фізики університету Джонса Хопкінса.

“Мессенджер” не тільки наніс на карту нові території, але і значно розширив відомості про регіони, що вже були відомі. Зокрема, він виявив нові типи геологічних утворень, наприклад, “лощини” – западини, які виникали при випаровуванні летючих речовин. Крім того, дані з апарату дозволили підтвердити гіпотезу про присутність водяного льоду в постійно затінених кратерах біля полюсів.

ЗА КАДРОМ

Конкуренція посилюється

Американські конкуренти російської багатофункціональної системи персонального супутникового зв’язку “Гонець” активно просувають свої послуги на світових ринках, у тому числі в Росії, але здавати такий перспективний сегмент було б неправильно, вважає президент ВАТ “Супутникова система “Гонець” Дмитро Баканов.

“Американські низькоорбітальні системи зв’язку “Глобалстар”, “Орбкомм” і “Ірідіум” практично завершені, угруповання розгорнуті. Ті сегменти ринку, які сьогодні ще не зайняті, вони займуть, якщо ми з “Гінцем” туди не вврівемося”, – сказав Д. Баканов “Інтерфаксу-АВН” на міжнародній виставці цифрових і телекомунікаційних технологій CeBIT 2013 в Ганновері.

Він нагадав, що сьогодні у складі орбітального угрупування “Гонець” налічується п’ять космічних апаратів. У найближчі два роки її планується збільшити, як мінімум, до 12 супутників.

В той же час в американській системі “Ірідіум” 66 супутників, 64 з яких – працюючі. В системі “Глобалстар” – 54 супутника. Система “Орбкомм” нараховує 26 діючих супутників. “Плюс у “Орбкомма” 18 готових супутників, які повинні бути запущені протягом року. Таким чином, у них буде 44 апарати”, – сказав Д.Баканов.

Він зазначив, що нарощує зусилля по створенню власної системи персонального супутникового зв’язку Китай. “Китай всіх іноземних операторів персонального супутникового зв’язку підпорядкував національному оператору. Зібрали всю інформацію і тепер працюють над імпортозаміщенням – будують свою систему персонального супутникового зв’язку. Наскільки я розумію, до 2020 року вони її розгорнуть, і це буде серйозний конкурент американцям. Так що нам тут головне не втратити нашу нішу”, – сказав Д.Баканов.

За його словами, завдання, які вирішують системи персонального супутникового зв’язку, – вузьконаправлені. “Вони якраз націлені на території, де немає ніякого іншого зв’язку. Росія в цьому плані – найбільш ласий шматок. Тож просто віддати наш ринок американцям, я вважаю, буде великою помилкою”, – сказав Д.Баканов.

Загинув у небі над станицею Кримською…

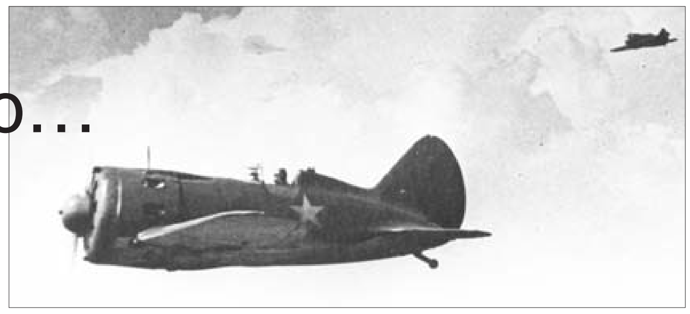

Він загинув 8 травня 1943-ого, рівно за два роки до того дня, коли було підписано Акт про беззастережну капітуляцію Німеччини, що ознаменувало закінчення Великої Вітчизняної війни. Загинув у 25 років. Загинув Героєм...

Дмитро Коваль – москвич. Він народився 25 лютого 1918 року у сім'ї службовця. Українець. Після закінчення семирічної школи переїхав до Ташкента, де працював учнем слюсаря. У березні 1936 року був призваний до лав Червоної Армії. Відслуживши дійсну, як тоді називали, військову службу, у 1939 році закінчив Тамбовське авіаційне училище льотчиків Цивільного Повітряного Флоту, а ще через рік – Одеську військову авіаційну школу льотчиків.

Перші місяці війни Коваль воював у складі 8-ого винищувального авіаційного полку, згодом, протягом року, у складі 45-ого ВАП, і вже потім – у складі 16-ого гвардійського ВАП відповідно на Південному, Північнокавказькому та Закавказькому фронтах.

… На світанку 22 червня 1941 року, коли ще не встигла замовкнути сирена бойової тривоги, Дмитро Коваль у числі перших вже біг до місця збору.

– Товариші! – з тривогою в голосі говорив командир полку. – Фашистська Німеччина напала на нашу країну! Війна!.. Перед нашим полком поставлена задача не допустити гітлерівські бомбардувальники до Одеси. Наказую: командирам першої та другої ескадрилей підготувати по дві ланки до вильоту на перехоплення противника. Льотчикам третьої ескадрильї бути в готовності номер один!..

Так почалася для лейтенанта Дмитра Коваля Велика Вітчизняна війна, і перший свій бойовий виліт він виконав у перший день війни.

Перші дні й місяці війни забрали багато льотчиків – кращих, у яких учився Коваль, з яких він брав приклад. Сам він літав багато, але особистого успіху поки що не було, що дуже засмучувало Дмитра. Дізнавшись про це, досвідчений комеск капітан Васютин якось запропонував йому злітати з ним на бойове завдання. Дмитро не одразу зрозумів замисел командира, та на пропозицію з вдячністю погодився.

Той день був особливо напруженим. По 4-5 бойових вильотів виконували льотчики на чолі з комеском. Нелегко довелося повітряним бійцям вступати у нерівні сутички з ворогом. Однак Коваль, як він висловився сам, і цього разу "залишився при своїх". Того ж вечора у командира ескадрильї відбулась задушевна розмова. Комеск наполегливо й терпляче пояснював підлеглому, яким має бути льотчик у повітряному бою. Відзначивши відвагу й сміливість молодого пілота, він одночасно проаналізував і його недоліки, упущення. Дмитро почав розуміти: у нього не вистачало витримки, в атаках він дуже поспішав.

Час минав. Новий, сорок другий рік, Коваль зустрів уже обстріляним командиром. Тепер про нього казали, як про сміливого, вмілого повітряного бійця. Одним із перших освоїв новий літак Як-1, подавав приклад у його бойовому застосуванні.

45-ий винищувальний авіаційний полк, у якому Дмитро Коваль провів більшу частину своєї бойової діяльності, бойові дії розпочав у Криму, в боях із обороні Севастополя. Величезний внесок його льотчики зробили і в оборону Північного Кавказу в період з липня по вересень 1942 року.

Навесні 1943 року німецька авіація активізувала свої дії. До району Північного Кавказу було перекинуто до 1000 літаків 4-ого Повітряного флоту люфтваффе, в тому числі – і декілька відомих винищувальних ескадр. Було відомо, що у цих з'єднаннях зібрано кращих льотчиків. Їхні літаки були розмальовані символами "непереможності" – тузами, драконами тощо.

Висока активність противника, який рвався до кавказької нафти, вимагала максимального напруження. І в жорстоких повітряних боях льотчики полку збили 34 літаки. Особливо "врожайними" були жнива винищувачів у битві за Кубань. За два місяці напружених боїв льотчики збили 118 ворожих літаків! Відзначився у цих боях і Дмитро Коваль. У березні 1943 року, в районі станиці Кримська він таранив винищувач противника.

15 квітня 1943 року у складі групи з семи винищувачів лейтенант Дмитро Коваль вилетів на прикриття бойових порядків наземних військ до району станиці Кримська. Підлітаючи до заданого району, наші льотчики помітили армаду фашистських бомбардувальників – понад 60 "Юнкерсів" та "Хейнкелів" під прикриттям 25 винищувачів Me-109 збиралися скинути бомби на позиції радянських військ. Не дивлячись на чисельну перевагу ворога, радянські льотчики за командою ведучого миттєво вступили в бій. Близько сорока хвилин тривав цей важкий бій. Втративши 5 бомбардувальників та 1 винищувач, фашисти повернули назад. Коваль збільшив свій бойовий рахунок ще на один "Юнкерс". А загалом 15 квітня над Кримською від прицільних атак Дмитра Коваля на землю впало 3 ворожих літаки!

За цей подвиг командувач 4-ї Повітряної армії нагородив Дмитра Коваля орденом Червоного Прапора. А ще за кілька днів командир полку надіслав до штабу дивізії подання на нагородження лейтенанта Дмитра Коваля найвищою урядовою нагородою…

До травня 1943 року старший льотчик 45-ого винищувального авіаційного полку 216-ї змішаної авіаційної дивізії 4-ї Повітряної армії Північнокавказького фронту лейтенант Дмитро Коваль здійснив 127 бойових вильотів, у 26 повітряних боях збив особисто 10 і у складі групи 3 літаки противника.

8 травня 1943 року лейтенант Дмитро Коваль загинув у районі станиці Кримська Краснодарського краю – там, де тараном знищив противника за два місяці перед цим. До того часу льотчик виконав 130 бойових вильотів, провів близько 30 повітряних боїв, у яких збив 12 літаків особисто й 3 – у групі.

24 травня 1943 року за мужність та відвагу, проявлені в боях з ворогами, лейтенант Дмитро Коваль посмертно був удостоєний звання Героя Радянського Союзу…

Ось така стисла біографія Героя, який не повернувся з польоту у віці двадцяти п'яти років. Стисла, небагатослівна, проте те, що він встиг зробити за своє коротке льотне життя, заслуговує на повагу, пошану й доземний уклін…

Олексій Тригуб.

Штурм неба

Реактивные истребители II поколения

СССР, единственный из великих держав, пришел к концу Второй мировой войны (1939-1945 гг.) без собственной реактивной авиации

Продовження. Початок в №7.

Испытывал Ла-160 летчик Е.Федоров. Ла-160 "Стрелка" отличался от прототипов Ла-152. Он стал первым советским истребителем со стреловидным крылом – угол стреловидности составлял 35°. Консоли крыла крепились к фюзеляжу точно так же, как на Ла-152. Установка нового крыла привела к смещению центра тяжести, для восстановления центровки пришлось удлинить фюзеляж. К другим доработкам относятся установка стреловидного горизонтального оперения и ТРД РД-10Ф. Вооружение составляли две 37-мм пушки Н-37, расположенные над двигателем. Во всем другом конструкция и компановка Ла-160 были аналогичны Ла-152. В середине 1947 года самолет Ла-160 при испытаниях достиг скорости 1060 км/ч. Это позволило перейти к проектированию еще более скоростных самолетов со стреловидным крылом относительно малой толщины, обеспечивавшим существенное снижение лобового сопротивления в области околозвуковых и звуковых скоростей полета. Перед инженерами и учеными стояла задача обеспечить возможность создания в стране сверхзвуковой авиации. Ради этого и разрабатывались самолеты со стреловидным крылом, отодвигавшим так называемый "звуковой барьер".

Проблемы с двигателем. Лавочкин принимает решение

Весной 1947 года, почти одновременно с разработкой в ОКБ-115 истребителя Як-23, в ОКБ-301 С.Лавочкина началась разработка двух машин. Одна из них, получившая шифр изделие "174 ТК", с прямым тонким крылом планировалась под ТРД "Дервент-V", вторая "168" – под более мощный реактивный двигатель "Нин".

Правительственным заданием предусматривалось достижение максимальной скорости 1025 км/ч на высоте 5 000 метров и время набора этой высоты – 3,2 минуты. Практический потолок должен быть не менее 14 200 метров, а максимальная дальность при полете на высоте 10 000 м – 1 200 км. Вооружение планировалось из трех 23-миллиметровых пушек с боезапасом 300 снарядов.

Проектирование самолета "168" в ОКБ-301 проходило по плану до середины 1947 года. Но возникли проблемы с двигателем "Нин", развивавшем тягу лишь 2 000 вместо обещанных 2 270 кгс. Кроме того, не исключалось и полное прекращение поставок "Нин" по политическим мотивам, а двигатели "Дервент-V" уже достаточно давно выпускались фирмой в больших количествах и стали поступать в Советский Союз уже в середине 1947 года.

В этой ситуации Лавочкин решил перестраховаться, и с середины июля ОКБ-301 начал проектирование второго истребителя под двигатель "Дервент" вместо "Нина" с сохранением тех же летных характеристик. Новый проект получил обозначение "174".

В сентябре 1947 года Лавочкин обратился в Министерство авиационной промышленности с предложением построить самолет с двигателем "Дервент-V" взамен планировавшегося истребителя с двигателем "Нин" (то есть вместо проекта "168" создать самолет проекта "174"). МАП с предложением Лавочкина согласился, но уточнил, что постройка машины "174" будет рассматриваться как экспериментальная и задание по машине "168" остается в силе. Работы по проекту "168" не забросили, а оставили "до лучших времен".

Учитывая, что времени до сдачи на испытания опытного самолета (декабрь 1947 г.) оставалось в обрез, ОКБ-301 постаралось максимально использовать весь задел по машине "168". Компоновочная схема самолета "174" была оставлена такой же, как и у "168", в конструкции "174-го" максимально были использованы узлы и детали "168-го". Для истребителей "174" и "168" было выбрано крыло с углом стреловидности 37 град. 20 минут, по линии ј хорд, что позволило учесть опыт разработки самолета "160", о котором упоминалось выше.

Далі буде.

Ігор Чичкань. Людмила Кошелєва.
Матеріал до друку підготував Володимир Алєксєєв.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

18-24 березня

18 березня 1918 р. _народився військовий льотчик, ас Корейської війни Є.Г.Пепеляєв. На його рахунку 20 (неофіційно – 23) збитих американських літаків. Автор книги "МіГи" проти Сейбрів"._

18 березня 1923 р. _народився льотчик-винищувач П.Й.Гучьок._

18 березня 1929 р. _народився Генеральний конструктор ЗМКБ "Прогрес" (до 2010 р.) Ф.М.Муравченко._

18 березня 1933 р. _початок вогневих випробувань першого у світі авіаційного реактивного двигуна ОР-2 конструкції Ф.А. Цандер на бензині і рідкому кисні з тягою до 50 кгс._

18 березня 1943 р. _засновано Теребовлянський, ордена Олександра Невського зенітний ракетний полк._

18 березня 1963 р. _відбувся вдалий запуск трьохступінчатої ракети, яка працювала на твердому паливі РТ-1. Це було здійснено з полігону "Капустин Яр", дальність польоту ракети становила 2000 км._

18 березня 1963 р. _народився начальник відділу бойового застосування РТВ – заступник начальника РТВ КПС ЗС України А.В.Билін._

18 березня 1965 р. _льотчик-космонавт О.А.Леонов здійснив перший в світі вихід у відкритий космос._

18 березня 2005 р. _відбувся перший випуск Центру підготовки льотного складу АНТК ім. О.К.Антонова._

19 березня 1951 р. _народився президент ЗАТ "Авіафірма "Лілієнталь" А.В.Бородін._

20 березня 1903 р. _народився військовий льотчик, командувач 5-ї ПА 1947-1949 (з лютого 1949 р. – 48-ї) Д.Д.Попов._

20 березня 1905 р. _народився льотчик-випробувач О.М.Граціанський – один із організаторів льотно-випробної служби ДКБ О.К.Антонова._

20 березня 1933 р. _народився заслужений військовий льотчик СРСР, заступник командира 2-го овбак ДА м.Вінниця (1975-1980) В.А.Нікітов._

20 березня 1973 р. _завершився переліт по 18 країнах Африки (початок 19.01.); 60500 км за 142 год 30 хв льотного часу, 133 польоту; В.Г.Мухін, Ю.В.Петров, Л.А.Лобанов з пасажирами на Як-40._

20 березня 2003 р. _початок війни США і їх союзників проти Іраку. Операція "Шок і трепет"._

21 березня 1825 р. _народився конструктор одного з перших у світі літаків О.Ф.Можайський._

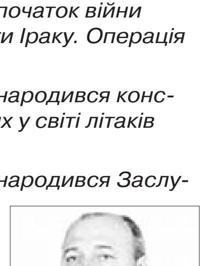

21 березня 1938 р. _народився Заслужений льотчик-випробувач СРСР І.П.Бельський._

21 березня 1948 р. _народився заступник командувача – начальник штабу 43-ї РА (1994-2002), заступник начальника ГШ ЗС України (2002-2004) О.І.Бицюк._

21 березня 1948 р. _здійснив перший політ літак Ан-2 "Метео" (Ан-6), В.А.Діденко._

21 березня 1963 р. _відбувся останній сеанс зв'язку з АМС "Марс-1" (СРСР)._

21 березня 1968р. _запущений ШСЗ "Космос-208" (КА "Зеніт-2М") для здійснення програми дослідження первинних космічних променів, радіаційних поясів Землі і стеження за радіаційною безпекою._

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

18-24 березня

21 березня 1973р. *народився командир Уманської зенітно-ракетної бригади І.М.Дорошко.*

22 березня 1908 р. *народився військовий льотчик, перший командир 2-го овбак ДА м.Вінниця (1960-1961) М.С.Гусаров.*

22 березня 1938 р. *сформовано 19-й винищувальний авіаційний полк, зараз – Центр показу авіаційної техніки ім. І.М.Кожедуба (аеродром Кубінка, Росія).*

22 березня 1943 р. *на фронт прибула перша група французьких льотчиків авіаполку "Нормандія-Нєман".*

22 березня 1953 р. *народився провідний інженер з експериментальних робіт АНТК ім. О.К.Антонова О.В.Горельцов. Загинув при випробному польоті Ан-70.*

22 березня 1972 р. *народився директор Департаменту військової освіти та науки МОУ І.В.Толок.*

22 березня 1989 р. *встановлено 110 світових рекордів швидкості, висоти польоту, максимальної злітної ваги на літаку Ан-225 "Мрія", екіпаж О.В.Галуненка.*

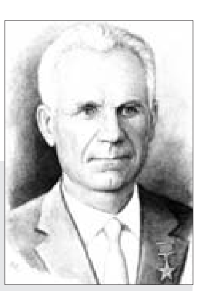

23 березня 1908 р. *народився конструктор авіаційних двигунів, Герой Соціалістичної Праці А.М.Люлька.*

23 березня 1908 р. *народився полярний льотчик, перший Герой Радянського Союзу А.В.Ляпідевський.*

23 березня 1918 р. *народився Герой Радянського Союзу льотчик-бомбардувальник В.А.Гончарук.*

23 березня 1940 р. *народився начальник ГШ ЗС України (1993-1996) А.В.Лопата.*

23 березня 1943 р. *народився заслужений льотчик-випробувач СРСР С.О.Горбик. Загинув у катастрофі під час випробувань Ан-124.*

23 березня 1970 р. *народився командир 456-ї Гвардійської бригади транспортної авіації О.І.Нечипорук.*

23 березня 1996 р. *відбулося перше авіаційно-спортивне свято авіаторів ВПС ЗС України на честь 45-річчя звільнення Вінниці від німецько-фашистських загарбників (аеропорт "Гавришівка" м. Вінниця).*

23 березня 1983 р. *виведена на орбіту штучного супутника Землі позаатмосферна обсерваторія "Астрон" з одним з найбільших (у той період) космічним ультрафіолетовим телескопом.*

24 березня 1908 р. *в Одесі створено перший у Росії аероклуб (президент – генерал О.В.Каульбарс).*

24 березня 1911 р. *народився військовий льотчик, Герой Радянського Союзу, командувач 48-ї ПА м.Одеса (1952-1961), Б.А.Сиднєв.*

24 березня 1931 р. *народився військовий льотчик, командувач військ протиракетної і протикосмічної оборони СРСР (1986-1991) В.М.Красковський.*

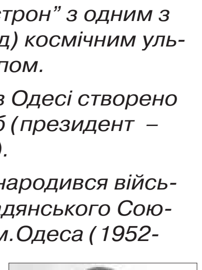

24 березня 1978 р. *здійснив перший політ модифікований військово-транспортний літак збільшеної вантажопідйомності Іл-76М із 4 двигунами Д-30КП, екіпаж С.Г.Близнюка.*

Моєму дядькові, Ренгачу Сергію Васильовичу, ліквідатору катастрофи на ЧАЕС, присвячується

Повітряна битва під Чорнобилем

Закінчення. Початок в №48-49.

При АВ на хмари в районі Чорнобильської АЕС застосовували, в основному, тверді гігроскопічні речовини (досить часто цемент марки 600), які розпорошували усередині хмар або на висоті 50-100 м над їхнім верхнім краєм. При цьому цемент викидали з відкритого люка Ан-12 лопатою або в 30-кг упаковках. За весь період проведення АВ в 1986 р. його витратили близько 9 тонн. У холодний час застосовували тверду вуглекислоту і йодисте срібло. Ан-12 "Циклон" в 1986 році базувалися в Бориспільському аеропорту, усього ними було оброблено близько 150 дощових хмар.

Виходячи з інформації командира одного з Ту-16 "Циклон" Грушина, літакам даного типу виділялася трохи інша роль: восени 1986 року виникла нова проблема. Сезонні вітри почали переносити радіоактивний пил із забруднених територій, що могло викликати їхнє розширення. При цьому роль Ту-16 зводилася до придушення потужних конвективних хмар, що перешкоджало втягуванню радіоактивного пилу в приземний шар атмосфери й не дозволяло утворюватися хмарам з його великим вмістом. При АВ використовувався грубодисперсний порошок (цемент), який розпорошувався з контейнерів, установлених на балкових тримачах, і спеціальні піропатрони з йодистим сріблом (на Ту-16 "Циклон" установлений комплекс, що містить 940 стволів калібру 50 мм).

30 вересня 1986 року був виконаний перший політ з метою аналізу метеорологічних і радіаційних параметрів. "Перший раз я побачив зруйнований реактор 30 вересня 1986 року, – згадує Грушин. – Від нашого підмосковного аеродрому до Чорнобиля близько години польоту. Над АЕС знизився до 200 метрів, добре бачив і знамениту трубу, і блоки реакторів. Тоді це був просто розвідувальний політ: заміряли температуру забортного повітря й деякі інші параметри. Ненадовго приземлилися в аеропорту Бориспіль і – назад, додому, на Чкаловський..."

Кожний з 12 виконаних польотів, як правило, виконувався в стратосфері й тривав близько 6 годин. При цьому 8 з них виконав екіпаж Грушина. Роботи з АВ тривали до грудня 1986 року, що дозволило стримати поширення радіоактивного пилу до формування стійкого сніжного покриву.

Втім, епізодичні польоти виконувалися й у наступні роки. Квітень 1987 року, аеродром Біла Церква, Ту-16 "Циклон" завершив свій черговий політ на АВ. Літак зарулив на спецстоянку, екіпажу наказано залишатися на місцях. Далі – спогади Грушина. "До нашого літака наближається машина, виходять люди в костюмах хімічного захисту... У руках в "хіміків" – дозиметри. Вони роблять виміри, після чого, як по команді, різко розвертаються й... розбігаються від літака! Костюми мішкуваті, незручні, у них навіть ходити важко. Але я ніколи ще не бачив, щоб люди так швидко бігали... Що показали їхні прилади – я не знаю, але приймати в нас пістолети й парашути на цьому аеродромі навідріз відмовилися. Спочатку навіть не мали бажання поселити екіпаж у готель. Потім все-таки поселили, але виділили окреме крило, звідки всі відразу пішли. Літак мили з ранку до вечора тижня зо два. Начебто, відмили. Начебто..."

Заради справедливості варто відзначити, що вперше питання про штучні радіоактивні опади пролунало на сесії Верховної Ради СРСР ще 12 липня 1990 року. Його також піднімали у своїх публікаціях білоруський письменник Алесь Адамович в "Комсомольській правді" і Петряєв у "Віснику Чорнобиля".

Втім, і тут є офіційна відповідь: "...Письменника не цікавила істина; ні він, ні інші журналісти не поцікавилися в осіб, що планували та й проводили роботи зі зменшення опадів над 30-км зоною навколо Чорнобиля, про мету й результати цих робіт. Якби ці журналісти й письменники виявили б хоч найменший інтерес до фактів, то вони легко встановили б, що активні дії з метою зменшення опадів були розпочаті тільки після припинення суттєвих викидів з реактора, що дії велися на хмари й хмарні системи, що натікали на 30-км зону з навітряної сторони й вільні від радіоактивних забруднень, життєвий цикл хмар становив не більш 1,5-2 годин і, отже, усі зміни в хмарних процесах відбувалися на відстанях не більш 100 км".

Але західні дослідники (у тому числі, і "нев'їзний" білоруський політик і суспільний діяч Позняк, що емігрував в 1996 році в США) дотримуються трохи іншого погляду на те, що відбувалося. На їхню думку, те, що робив Ту-16 – злочин перед білоруським народом, тому що в умовах, коли вітряний режим склався таким чином, що радіоактивні опади могли потрапити в район Москви й інших центральних областей РСФСР, десь нагорі було ухвалене рішення про нейтралізацію цих хмар на території братньої республіки. За даними творців фільму " The Science of Superstorms ", показаного на каналі BBC2 у квітні 2007 року, це й було зроблено: у перші дні після катастрофи близько 2/3 опадів випали саме над Білоруссю. А наслідком роботи екіпажу Ту-16 стало забруднення східніше Гомеля на площі близько 4000 кв. миль. У фільмі Грушин згадував: "Вітер дув із заходу на схід, і радіоактивні хмари загрожували дійти до густонаселених районів – Москви, Воронежа, Нижнього Новгорода, Ярославля. Якби дощ випав над цими містами, це була б катастрофа для мільйонів...".

Однак зі сторінок білоруських газет йому опонує професор Никитченко, який в 1986 році був заступником міністра сільського господарства БРСР: влада, навпаки, "...стримувала утворення дощових хмар протягом місяця, може бути, навіть більше. Для цього літаки дійсно розпорошували в повітрі азотнокисле срібло. Твердження майора відповідає дійсності, тільки призначення цього розпилення він не зрозумів. Усе це робилося для того, щоб саме не дати зібратися дощовим хмарам". "...Тоді спека була дика. Увесь радіоактивний пил піднявся високо в стратосферу. Коли вже начебто вирішили питання з водопостачанням Києва, зняли цю блокаду, але ще тиждень, а то й більше, над Чорнобилем взагалі не збиралися дощові хмари".

Однак автори фільму менш категоричні у своїх висновках: безумовно, що наслідки АВ на хмари в 1986-87 рр. украй негативно позначилися на здоров'ї людей і рівні забруднення територій, над якими вони виконувалися. Проте такою дорогою ціною було збережено здоров'я десятків мільйонів інших людей і захищено від радіації величезні території з високою щільністю населення. Єдине, чого вони ніяк не можуть зрозуміти: що заважало попередити населення смт. і сіл у районі Гомеля про все, що відбувається, й попросити не виходити з будинку якийсь час і тим самим хоч якось знизити рівень їх опромінення. Але самі ж і відповідають: тоді був такий час, і вище керівництво, за старою звичкою, сподівалося, що все вдасться поховати під грифами різного ступеня, і звітувати не перед ким не буде потрібно. І звинувачувати екіпаж Ту-16 автори теж не беруться: вони лише виконували накази згори й вказівки керівника АВ.

На думку фахівців, роботи з АВ у районі ЧАЕС за масштабністю, строками і результатами проведення не мають аналогів у світовій практиці. Цей неоцінений досвід ліг в основу методик боротьби з опадами над великими територіями, що захищаються (наприклад, великими містами).

А нагороди все-таки знайшли своїх героїв, щоправда, через 20 років: 28 квітня 2006 року Грушин і ще 17 офіцерів ВПС визнані гідними православного ордена Дмитра Донського.

В цілому, особовий склад, що залучався до ЛНК, самовіддано й сміливо виконував поставлені перед ним завдання. Люди намагалися всіляко допомогти й підтримати один одного. Однак і в цій ситуації знайшлося місце бюрократії у всіх її негативних проявах і сваволі тилових органів, деякі представники яких примудрялися й тут нажитися на народнім горі. Були й "лжеліквідатори", в основному, які прибували з "верхніх штабів" з Москви, яких провозили на вертольоті поруч із блоками ЧАЕС. І вони відразу отримували відповідну виписку, премію, на яку робилися покупки дефіцитних товарів у Київському воєнторзі. Найближчим літаком вони знову відбували до Москви.

Зі спогадів ліквідаторів, ЛНК була й гарним полігоном для різного роду досліджень: не проходило й дня, щоб до авіаторів не звертався черговий представник науки із проханням спробувати скинути в реактор "саме це" (кругле, квадратне, схоже на міну або гранату й т.п.), "покачати велосипедним насосом над 4-м ЕБ з висіння". Більшості з них не вдавалося пройти "тест" від авіаторів: вони просто пропонували "ходокам" спробувати виконати їхній експеримент відразу, на майданчику базування, у більш простій обстановці. І більшість "великих ідей" так тут і вмирало: їх не могли втілити в життя навіть тут, за десятки кілометрів від станції.

От думка одного з ліквідаторів, професора Алексєєва: "Вертолітники мене вражають донині. А тоді я їх запитував: "Після Афгану й на реактор?" Відповідали майже однаково: "Туди ми йшли за наказом, а тут – усе наше рідне, скільки треба, стільки й будемо працювати". Без пафосу, без героїзму й говорили, і справу робили, розуміючи, на що йдуть. Долю не вибирають, вона дана. Але ці хлопці були у злагоді із собою, говорячи словами поета: "Молоді генерали своїх доль".

Льотний склад, незважаючи на отримані дози опромінення, усіляко намагався не залишати район ЛНК. От, що писали авіатори у своїх рапортах:

"...Залиште мене тут, поки не заглушимо зруйнований реактор!

Навіщо ж мені їхати із Чорнобиля, якщо я придбав досвід закидання вантажу в реактор!

Я здоровий, і прошу дозволити подальші польоти до реактора.

Наполягаю на своєму залишенні тут..."

Такий тоді був час, такі тоді були люди...

Автор дякує генерал-лейтенантові авіації М.П.Крюкову, полковникам С.І.Володіну, М.А.Волкозубу, Д.К.Кушнарьову, Б.Г.Лук'яненку, Л.В.Мимка, співробітникам Національного музею Чорнобиля (м.Київ) за надані матеріали й консультації. У статті використані цитати з матеріалів, наданих полковником Б.Нестеровим.

Голова теркому профспілки працівників ПС ЗС України В.І. Нікітюк:

"Профспілки повинні займати активну позицію"

Майже рік тому, на V з'їзді Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України, до складу Президії її Центрального комітету був обраний голова теркому профспілки працівників ПС ЗС України В.І. Нікітюк. Наш кореспондент попросив Віталія Івановича прокоментувати результати річної роботи, досягнення та проблеми, з якими зіткнулися профспілкові організації ПС ЗС України протягом минулого року, та розповісти про ті рубежі, досягнення котрих заплановано в нинішньому році.

– Перш за все, Віталію Івановичу, що являє собою профспілкова організація ПС ЗС України?

– В Повітряних Силах Збройних Сил України у складі теркому (Вінницького) та 2-х окремих об'єднаних комітетів профспілки (Київського та Харківського університету Повітряних Сил) діють 70 профспілкових організацій працівників Збройних Сил України. Із них 50 – у військових частинах Повітряних Сил (це майже 60% загальної кількості частин Повітряних Сил). Всього профспілкові організації нараховують 4215 членів профспілки (із них – 2160 у ПС ЗС України, що складає 52% загальної чисельності працівників ПС).

Профспілкові організації основні зусилля зосереджували на питаннях соціально-економічного та правового захисту спілчан, максимально використовуючи механізм соціального діалогу і партнерства. Саме на цих засадах розвиваються стосунки Профспілки з Міністерством оборони України на рівні Галузевої угоди, з Командуванням Повітряних Сил ЗС України та військових частин – на рівні колективних договорів. Саме контроль за укладанням та виконання, колективних договорів між командуванням військових частин та представниками трудових колективів був серед пріоритетів 2012 року.

Колективний договір – це основний документ, що регулює трудові відносини та соціально-економічні інтереси роботодавця і найманих працівників. Укладення колективного договору значною мірою сприяє регулюванню трудових відносин, підвищенню ефективності праці та зміцненню дисципліни, поліпшенню умов та охорони праці, посиленню соціального захисту працюючих та їх сімей, запобіганню соціально-економічної напруги в трудових колективах.

Відповідно до ст. 11 Кодексу законів про працю України від 10.12.71 р. зі змінами, частини 1 статті 2 Закону України "Про колективні договори і угоди" від 01.07.1993 р., наказу Міністра оборони України від 12.03.2011 р. № 138 "Про Галузеву угоду між Міністерством оборони України та Центральним комітетом Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України на 2011–2013 роки" колективний договір укладається у військових частинах незалежно від кількості працюючих.

Потрібно зауважити, що статтею 4 Закону України "Про колективні договори і угоди" визначено право профспілки в особі її виборного органу на ведення переговорів і укладення колективних договорів від імені найманих працівників. У разі відсутності профспілкової організації – представникам трудового колективу, а конкретно – раді трудового колективу, обраної і уповноваженої трудовим колективом. Рішення профспілкової організації або трудового колективу оформляється протоколом засідання профспілкового комітету або загальних зборів.

Спільними зусиллями територіального комітету профспілки працівників ПС ЗС України та управління з виховної та соціально-психологічної роботи Командування Повітряних Сил Збройних Сил України вдалося налагодити систему моніторингу виконання положень колективних договорів в кожній військовій частині ПС. Сьогодні ми можемо узагальнити наші напрацювання за цей період і проблеми, які нам не вдалося подолати.

Майже в усіх військових частинах ПС ЗС України (98%) укладено колективні договори або внесено відповідні зміни до чинних, які зареєстровані в місцевих органах виконавчої влади.

Аналізуючи хід виконання колективних договорів та Галузевої угоди в цілому, слід зазначити, що переважна більшість їх положень виконується.

– Отже, можна говорити про конкретну роботу профспілки працівників ПС ЗС України у справі соціального захисту своїх членів?

– Так, і перш за все – це оплата праці. Заборгованість по заробітній платі працівникам ПС ЗС України станом на 31 січня 2013 року відсутня.

Працівникам ПС ЗС України виплачувались посадові оклади, гарантовані надбавки та доплати, доплата за підтримку постійної бойової готовності військ у розмірі 50 відсотків від посадового окладу, компенсаційні виплати та надавалась матеріальна допомога (у тому числі на оздоровлення).

Середня заробітна плата у ПС ЗС України за 2012 рік, в цілому за всіма кодами програмної класифікації, зросла на 20,2% і становила 2812 грн., що більше запланованого Галузевою угодою підвищення на 16%. Проте слід пам'ятати, що в середньому в Україні на цей період вона становила 3032 грн., а у ЗС України – 3205 грн.

Серед проблем – те, що не всі працівники отримали грошову допомогу на оздоровлення, що передбачена в розмірі не більше одного посадового окладу в рік за наказом Міністра оборони України від 24.01.2006 № 28. Якщо говорити про конкретні цифри, то, за інформацією з військових частин, таку допомогу отримало 82% працівників. У 9 військових частинах допомога взагалі не надавалась, у деяких – частково. Наприклад, у в/ч А1231 її одержали 5 працівників із 70, в/ч А1271 – 1 із 72, в/ч А2673 – 2 із 95.

Також не здійснюється виплата 20% годинної ставки за роботу у нічний час з 18 до 22 години, що передбачено п. 2.1.8. та Додатку 3 Галузевої угоди. Для багатьох працівників, і членів профспілки зокрема, – це значні кошти.

Особливо слід зупинитися на тих відрахуваннях, котрі, відповідно до Галузевої угоди, мають здійснюватися на культурно-масову, оздоровчу та фізкультурну роботу. У 2012 році начальник фінансово-економічного управління Командування ПС ЗС України роз'яснив порядок планування видатків на подібні заходи при плануванні кошторисів військових частин на 2014 та наступні роки. Тому головам профспілкових організацій спільно з фінансовими органами військових частин потрібно планувати такі заходи.

Немає зрушень у виконанні п. 2.1.22 Галузевої угоди щодо встановлення працівникам надбавки за вислугу років до 40 відсотків.

– Не менше, а, можливо, й більше, ніж гроші, людину турбує безпечна праця та здоров'я. Що у цьому напрямку зроблено, а над якими проблемами потрібно працювати далі?

– Слід відмітити, перш за все, що випадків виробничого травматизму зі смертельними наслідками та професійних захворювань не було. У 2012 році у Повітряних Силах трапилось 6 нещасних випадків у робочий час за участю працівників ЗС України. У 2011 році було 3 випадки. Минулого року було атестовано 376 робочих місць працівників, із них 85 (23%) потребують поліпшення умов праці. Слід відзначити низьку забезпеченість спецодягом та іншими засобами індивідуального захисту тих працівників, котрі цього потребують відповідно до умов праці на робочому місці. У середньому цей показник складає 35%. Також слід відзначити, що лікувально-профілактичним харчуванням (молоком або іншими молокопродуктами) працівники із шкідливими умовами праці протягом року не забезпечувались. Ми знаємо про цю проблему і разом з відповідними посадовими особами Командування ПС ЗС України працюємо над виправленням існуючого стану. Серед причин зазначених недоліків, на думку керівництва профспілки, – відсутність відрахувань в розмірі не менше 0,2 відсотка від фонду оплати праці на виконання заходів охорони праці згідно зі ст. 19 Закону України "Про охорону праці".

А от недостатність керівної та методичної документації з питань охорони праці можна ліквідувати на місцях, не витрачаючи при цьому значних коштів. Проте у деяких частинах та організаціях цього не зроблено.

Також потребує чіткого визначення порядок дій працівників ЗС України при виконанні мобілізаційних заходів.

Вимоги Галузевої угоди у частині, що стосуються питань охорони здоров'я, в основному виконувалися. У 2012 році за ініціативи профспілки начальником медичної служби Командування ПС ЗС України було узгоджено порядок проведення згідно із п. 6.1.1 Галузевої угоди медичними органами Збройних Сил безкоштовних медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах зі шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі.

Проте й тут не без проблем. У профспілкові організації надходить недостатня кількість путівок у санаторно-курортні заклади Збройних Сил України. Так, за планом розподілення, затвердженим Міністром оборони України, працівникам ПС на 2012 рік було передбачено 111 путівок, а надійшло 56 (для порівняння, в санаторії Фонду соціального страхування – 113). На місцях розподілення путівок медичний орган військової частини часто здійснює одноосібно, представники профспілки практично не залучаються до роботи санаторно-курортних комісій військових частин.

– Віталію Івановичу, над якими проблемами працюють профспілкові активісти сьогодні?

– Ми вийшли з клопотанням до ЦК Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України підтримати ініціативу адміністрації Державної прикордонної служби України, яка внесла в Кабінет Міністрів України законопроект щодо надання права на безоплатне харчування працівникам ЗС України авіаційних частин. Це усуне соціальну несправедливість, особливо при виконанні польотів, де всі працюють разом, умови однакові, а один обідає в їдальні, другий – дістає з торбинки хліб з салом.

Ще одне питання стосовно соціальної справедливості стосується грошової винагороди авіаційним спеціалістам. Як відомо, постановою Кабінету Міністрів України від 08.10.2012 р. № 956 установлена щомісячна додаткова грошова винагорода ряду військовослужбовців, в тому числі наземним авіаційним спеціалістам, які забезпечують безпеку польотів літаків та вертольотів. Поруч з військовими фахівцями сумлінно працюють працівники Збройних Сил, які також забезпечують безпеку польотів літаків та вертольотів.

Але не всі питання необхідно вирішувати лише "на державному рівні". Так, рішенням Міністра оборони України від 19.06.2012 № 7631/3 повинні бути поновлені за місцем роботи контрольні списки працівників Збройних Сил України, які потребують поліпшення житлових умов. Проте воно практично не виконується. Часто з тої причини, що документ не доведений до військових частин. Наприклад, до військових частин Хмельницького гарнізону це рішення Міністра оборони України доведено начальником квартирно-експлуатаційного відділу м. Хмельницький тільки 4 лютого 2013 року! Відповідно у військових частинах робота з поновлення списків працівників ЗС України не розпочата, з причини відсутності документа.

Є й інші проблеми, котрі на державному рівні вже вирішені, а "в низу" стоять так само гостро, як і раніше, через лінь окремих посадовців та неузгодженість дій керівників. Та ми, профспілки, повинні займати активну позицію, і результат, а значить авторитет, прийде.

– Віталію Івановичу, Ви були учасником спільного засідання колегії Міністерства оборони України та президії Центрального комітету профспілки працівників Збройних Сил України. Що було вирішено?

– Про важливість заходу красномовно свідчить склад його учасників. У спільному засіданні прийняли участь керівництво Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, представники органів державної влади, командувачі та командири об'єднань та з'єднань Збройних Сил України, інші посадові особи, а також члени президії Центрального комітету Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України, деякі голови профспілкових комітетів.

Міністр оборони України Павло Лебедєв висловив слова вдячності присутнім представникам профспілкових органів і всім трудовим колективам Збройних Сил за розуміння і самовіддачу, і наголосив на першочерговому виконанні норм закону в частині забезпечення соціальних гарантій та пільг працівників, недопущення заборгованості по заробітній платі.

За результатами розгляду підсумків виконання Галузевої угоди у 2012 році, колегія Міністерства оборони України та президія Центрального комітету Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України прийняли відповідну постанову. В ній, зокрема, вимагається від керівників усіх рівнів неухильно дотримуватися вимог чинного законодавства з питань трудових відносин під час проведення організаційно-штатних заходів та надавати первинним профспілковим організаціям інформацію про наступні звільнення працівників ЗС України у зв'язку з реформуванням Збройних Сил. Необхідно вживати заходів щодо забезпечення реального підвищення заробітної плати відповідно до вимог чинного законодавства України, введення встановленої мінімальної заробітної плати та відновлення міжпосадових (міжкваліфікаційних) співвідношень в оплаті праці. Також необхідно передбачити цільове фінансування заходів державної санітарно-епідеміологічної служби з метою збільшення кількості атестованих робочих місць у військових частинах та закладах Міністерства оборони України.

З метою запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням, викликаних умовами праці, буде передбачено фінансування профілактичних заходів медичної служби, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів.

Особливо наголошено на відновленні у житлових комісіях контрольних списків працівників Збройних Сил України на підставі поданих ними документів за місцем роботи.

Всеукраїнська профспілка працівників Збройних Сил України і надалі буде здійснювати громадський контроль за виконанням вимог чинного законодавства України про працю та охорону праці, створенням безпечних виробничих та санітарно-побутових умов праці, забезпеченням працюючих спецодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального та колективного захисту, лікувально-профілактичним харчуванням, за дотриманням працівниками Збройних Сил України виробничої та трудової дисципліни.

Колегія МО України прийняла рішення провести у квітні розширені засідання військових рад, нарад керівного складу за участю профспілкових комітетів, на яких будуть підведені підсумки виконання Галузевої угоди та колективних договорів у 2012 році та визначені шляхи поліпшення цієї роботи у 2013 році.

Віктор Гедз. "Крила України".

“Корольовці” – найкращі шахісти вітчизняного війська

У першій декаді березня на базі Центрального будинку офіцерів Збройних Сил України проводився відкритий чемпіонат Збройних Сил України з шахів. У змаганнях взяли участь команди Генерального штабу Збройних Сил України, видів Збройних Сил, Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, Житомирського військового інституту імені Сергія Корольова Національного авіаційного університету, частин Київського гарнізону, Київського військового ліцею імені Івана Богуна, а також ветеранів ВМС.

У запеклій боротьбі збірна команда Житомирського військового інституту імені Сергія Корольова Національного авіаційного університету у складі майора Петра Борисова, курсантів Юрія Кудряшова, Романа Гаврилюка та студента Сергія Трохимишина виборола перше місце. Спортсмени ЖВІ НАУ показали, що військовий інститут готує фахівців для Збройних Сил України, які спроможні творчо мислити, аналізувати практичні проблеми, знаходити шляхи їх розв’язання, приймати нестандартні рішення та досягати високих результатів у будь-якій сфері діяльності. Чим, власне, курсанти-“корольовці” славилися у всі часи!

Олексій Тригуб.

ФЕХТУВАННЯ

Іспанська “бронза” українських шпажисток

У Барселоні закінчився етап Кубка світу з фехтування на шпагах серед жінок, українські спортсменки в командних змаганнях посіли третє місце.

В Іспанії честь України захищали Анфіса Почкалова, Олена Кривицька (молодший сержант ЦСК ЗС України), Анастасія Івченко та олімпійська чемпіонка Яна Шемякіна. І хоча в індивідуальному раунді змагань дівчатам не вдалося піднятися на п’єдестал пошани, проте спільними зусиллями їм це вдалося.

В 1/8 фіналу наші співвітчизниці перемогли суперниць із Франції – 45:42. Потім у напруженій боротьбі все-таки здолали опір американок – 33:32. А от за вихід у фінал, на жаль, поступилися китаянкам – 33:45. У боротьбі за бронзову нагороду українки “перефехтували” італійок – 45:36.

НАШІ ПЕРЕМОГИ

Армійські спортсмени продовжують тішити результатами свої виступів на міжнародній арені.

Армійські медалі міжнародної проби

Так, срібну медаль чемпіонату світу зі сноубордингу в Туреччині на свій рахунок записав працівник ЗС України Олександр Бєлінський (паралельний слалом гігант, юніори).

А в Баку (Азербайджан) відбувся міжнародний турнір з боксу Gret Silk Way срібну медаль у суперважкій ваговій категорії виборов солдат строкової служби ЦСК ЗС України Олександр Бабіч.

“Золото” міжнародного турніру зі спортивної акробатики “Зірки над Бугом”, який пройшов в Угорщині, виборов працівник ЗС України Віктор Кіфоренко. Працівник ЗС України Катерина Баєва здобула “срібло”.

Начальник ЦСК ЗС України Вадим Височин привітав спортсменів та побажав надалі лише примножувати власні здобутки.

ЧЕМПІОНАТ ЄВРОПИ

4 медалі “армійської проби”

У датському Оденсе пройшов чемпіонат Європи з кульової стрільби, за підсумками якого військові спортсмени традиційно гідно представили Вітчизну та армійський спорт, здобувши 4 нагороди!

Так, представники команди майстрів з видів стрільби Центрального спортивного клубу ЗС України майстер спорту міжнародного класу старший солдат Віктор Банькін разом із заслуженим майстром спорту молодшим лейтенантом Олегом Омельчуком вибороли 3 командне місце у вправі ПП-3 (пістолет пневматичний, 60 пострілів з 10 метрів).

“Бронзу” в командному заліку у вправі ГП-6 виборов працівник ЗС України Андрій Колесников (юніори), срібло в командному заліку у вправі ПП-3 виборов солдат строкової служби Микита Могила (юніори).

Начальник ЦСК ЗС України Вадим Височин привітав спортсменів з блискучим виступом та побажав нових перемог.

ВОДНІ ВИДИ

Лейтенант Яна Дементьєва – лідер “золотого” веслувального екіпажу

Олімпійська чемпіонка лейтенант Яна Дементьєва є лідером екіпажу армійської жіночої веслувальної четвірки, яка на минулорічних XXX літніх Олімпійських іграх у Лондоні додала “золота” до національної скарбнички перемог.

Спортом майбутня олімпійська чемпіонка Яна Дементьєва почала займатися з дитинства. Спочатку це була легка атлетика, а вже потім – академічне веслування.

Армійська спортсменка у складі національної збірної презентувала кольори України на Іграх XXVIII Олімпіади 2004 року в Афінах та на XXIX Олімпійських іграх 2008 року у Пекіні.

А на XXX літніх Олімпійських іграх Яна Дементьєва разом із своїми колегами з Центрального спортивного клубу Збройних Сил України Катериною Тарасенко, Наталією Довгодько та Анастасію Коженковою здобула золоту медаль та стала олімпійською чемпіонкою.

До речі, лейтенант Яна Дементьєва – чотирикратна чемпіонка Європи та призерка Чемпіонату світу-2010 у парній четвірці, багаторазова чемпіонка України та призерка Кубків світу.

За досягнення високих спортивних результатів та самовіддaність, а також волю до перемоги лейтенант Яна Дементьєва здобула повагу та авторитет серед своїх колег. Окрім того, дівчина отримала декілька державних нагород.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

Українські легкоатлети посіли 4 загальнокомандне місце на чемпіонаті Європи

Вечірня програма заключного дня чемпіонату Європи з легкої атлетики у Гетеборзі почалася півфіналами з бігу на 60 метрів. Спортсменка ЦСК працівник ЗС України Марія Рємень свій забіг виграла з особистим рекордом (7,10 с) і вийшла до фіналу.

Фінал у цій дисципліні видався драматичним. Марія Рємень і болгарка Теджан Наімова перетнули фінішну лінію з однаковим часом – 7,10 с, але тисячні долі секунди були на боці болгарки. Третьою фінішувала Міріам Сумаре з Франції (7,11 с).

Тож на чемпіонаті Європи наша легкоатлетична збірна здобула 4 медалі (2-1-1) і посіла 4 загальнокомандне місце. Лідерами з 14 нагородами (4-7-3) стали росіяни.

АКТУАЛЬНО

Чи залишиться боротьба в олімпійській програмі?

Днями відбулася зустріч президента Національного олімпійського комітету України, Олімпійського чемпіона Сергія Бубки з президентом Асоціації спортивної боротьби, Олімпійським чемпіоном Ельбрусом Тедеєвим та головним тренером збірної України з боротьби Русланом Савлоховим.

Під час зустрічі йшлося про майбутній розвиток і популяризацію боротьби, можливе збереження виду спорту в олімпійській програмі-2020.

Сергій Бубка висловив занепокоєння щодо можливого виключення боротьби з переліку олімпійських видів спорту.

– “Це рішення для мене стало несподіванкою, адже боротьба – один із найдревніших видів спорту зі славними традиціями, і є дуже популярним у багатьох країнах, видовищний і недорогий, доступний для дітей в різних куточках планети. Вірю, що боротьба залишиться в олімпійській програмі, адже остаточне рішення буде ухвалюватися під час Сесії МОК в Буенос-Айресі”, – підкреслив президент НОК.

– “Україна може пишатися здобутками своєї борцівської школи. Практично з кожних Олімпійських ігор наші борці повертаються з нагородами”, – підкреслив він.

В свою чергу, Ельбрус Тедеєв подякував президенту НОК за розуміння та підтримку: – “Безперечно, як Олімпійський чемпіон з боротьби та керівник Федерації я дуже схвильований таким рішенням МОК. Однак приємно, що є таке відношення і підтримка з боку керівництва НОК і Сергія Бубки. Впевнений, працюючи спільно з міжнародною федерацією нам вдасться відстояти боротьбу як олімпійський вид спорту”.

У свою чергу головний тренер збірної України з боротьби Руслан Савлохов зауважив, що боротьба постійно приносить в скарбничку України олімпійські нагороди різних ґатунків. – “Так буде і далі. У нас талановиті спортсмени, висококваліфіковані тренери, перспективний резерв. Хочу висловити слова глибокої вдячності Сергію Назаровичу від усіх спортсменів, тренерів і федерації за підтримку нашого улюбленого виду спорту”, – наголосив головний тренер збірної.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ “Прес Корпорейшн Лімітед”.
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олехнович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Тир. 5236 (на місяць) Зам. № 132209.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

... – 2
Вуглеводень парафінового ряду
Конструктор

Мінерал класу сульфатів
Гр. літера – одиниця густини
3,14
Порода собак
Американський письменник
Біополе
“Легке” масло
Річка у Франції
Видатний німецький фізик
Чобіт із оленячого хутра
Річка в Японії
Богиня родючості в Малій Азії
Англійський письменник
Французький письменник
Місто в Іраку
Дорога, шлях
Столиця Мадагаскару
Садова квітка
Язичницький божок
Кемпбелл
Іспанське жіноче ім'я
Радянський танк
Предмет торгівлі

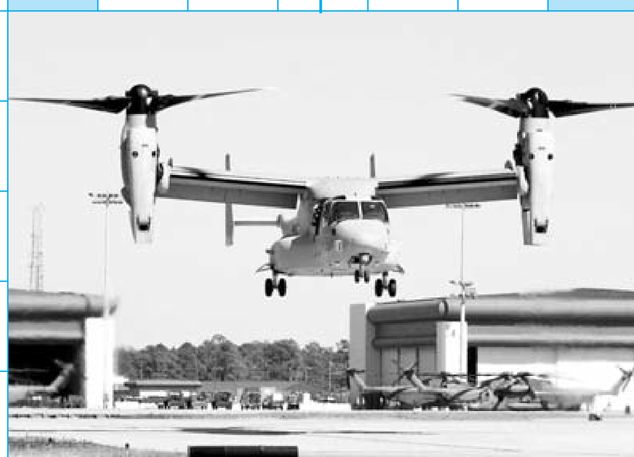

Друга скрипка
Обертова частина машини
Ярмо
Верхня частина обличчя
Міра земельної площі
Гірське селище на Кавказі
Порода верблюда
Жіноче ім'я
Друг Отелло
Ступінь майстерності у караті
Один із радянських “путчистів”
Великий дерев'яний молот
Країна в Африці
Місто паломництва у Франції
Поміщик до революції
Французький мореплавець
Герой А.Дюма
Жіноче ім'я
Конструктор

Одиниця електропровідності
Подарунок
Перше шоу Вєрки Сердючки
Парубок
Давньоримська монета
Мельник, мірошник
Багаторічний морський лід
Муніципалітет у Франції
Бойова розвідувально-дозорна машина
Гірчичний газ
Розмінна монета в Лаосі
Віддяка за що-небудь
Чоловіче ім'я
Річка у Франції
Острів
Древня назва р.Волга
Придбане ім'я

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В № 9-10

СУДОКУ

	9					3		
			3				9	8
6			4		8		7	
5						9	8	
2		9				5		6
	8	7						2
	7		1		4			5
8	5				7			
		1					6	

АВТОДРОМ

Ford Ecosport готується підкорити Європу

В рамках міжнародного автосалону, який минулого тижня відбувся у Женеві, сталася одна із найочікуваних прем'єр – європейської версії нового бюджетного “паркетника” Ecosport від автоконцерна Ford. На європейському ринку кросоверу експерти пророкують запеклу боротьбу із Opel Mokka і Nissan Juke, які вже надійно зачепились за європокупця.

Спроектований на глобальній платформі концерну, автомобіль B-класу поступить до європейських автодилерів із трьома силовими установками. Майбутні власники моделі зможуть обирати між двома бензиновим агрегатами об'ємом 1.5 і 1.0 літр та відповідною потужністю 110 і 125 к.с. і 1.5-літровим дизелем. За словами представників автовиробника, 90-сильний дизельний мотор має один із кращих у класі показників економічності за витратами пального.

Для Ford Ecosport доступні різні опції, включаючи мультимедійний комплекс Ford SYNC з голосовою активацією й система SYNC Emergency Assistance, що дозволяє негайно зв'язуватися з аварійними службами, якщо виникла така необхідність. Крім того, на автомобіль встановлюватимуть системи курсової стійкості й допомоги під час рушання на підйомі. Загалом, Ford Ecosport стане другим кросовером концерну на європейському ринку. Але і це ще не все. Дещо пізніше компанія запропонує споживачам нове покоління Edge і семимісний Explorer, виробництво якого планують налагодити на території існуючих потужностей у Російській Федерації.

Сергій Клименко.
“Крила України”.

ЦІКАВО

Україна стає привабливішою для туристів

Україна піднялася у рейтингу туристичної конкурентоспроможності, який готують в рамках Всесвітнього економічного форуму.

За даними опублікованого звіту ВЕФ, Україна цьогоріч посідає 76-е місце, тоді як в попередньому рейтингу була на 85-му. Всього в цьогорічному, вже п'ятому, рейтингу – 140 країн, відсортованих за їхньою туристичною привабливістю та здатністю розвивати сферу подорожей та туризму.

Лідерами за цими показниками є Швейцарія, Німеччина та Австрія. Причому, якщо Швейцарія та Німеччина у минулому рейтингу посідали перші два місця, то Австрія піднулася з третього місця Францію.

До першої десятки рейтингу також потрапили: Іспанія, Велика Британія, США, Франція, Канада, Швеція та Сінгапур.

Росія посідає 63 позицію, Польща – 42, Словаччина – 54, Угорщина – 39, Румунія – 68, а Молдова – 102.

Автори звіту для його підготовки використали дані, доступні з відкритих джерел, а також оцінки міжнародних туристичних агенцій та експертів.

Всього автори звіту брали до уваги 14 критеріїв: політична ситуація, розвиток інфраструктури, гігієна та стан здоров'я, безпека, культурні та природні ресурси, цінова політика тощо.

Крім того, до звіту увійшли результати опитування, яке щороку проводить Всесвітній економічний форум та його партнери – дослідницькі установи та бізнес-організації. Це опитування надає дані щодо інституційного та бізнес-клімату в країнах, які розглядаються у звіті.

Документ, крім глобального рейтингу, містить окремі частини, присвячені країнам.

Крім того, до звіту увійшли доробки експертів у цій галузі. Окремі розділи присвячені тому, як, наприклад, полегшення візових процедур може сприяти економічному зростанню, а також тому, який вплив туристична галузь справляє на зайнятість чи як авіаційна галузь сприяє економічному зростанню.